

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Освітня програма	33795 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33795
Назва ОП	Середня освіта (Українська мова і література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Овсієнко Людмила Миколаївна, Капаци Андрій Юрійович, Похилюк Олена Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.03.2023 р. – 08.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/1qy-dg7AVzczpyLX5ntEvFhgIiPCoz1eW/view
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1dzUHSFfeQ78n82AE_pPCc5Vls1OMaP4a/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження від ОПП «Середня освіта (Українська мова і література)» є позитивним. Вона має чіткі перспективи розвитку та вдосконалення. Цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії університету, ця єдність та відповідність є реальним механізмом досягнення успіху ОПП в цілісній системі університету як єдиного освітнього простору. Структура та зміст ОПП відповідає предметній області зазначеної спеціальності, логічно побудована, що дає змогу досягти програмних результатів навчання. Містить достатньо ефективні інструменти формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів. Форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та програмних результатів навчання. Університет популяризує академічну доброчесність. Наявна матеріально-технічна база та людські ресурси дають змогу досягнути визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Освітнє середовище є безпечним, а забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти є достатньо прозорим та дієвим. Стейкхолдери беруть участь в розробленні та удосконаленні програми й готові до змін для отримання якіснішого освітнього середовища. Наявні окремі слабкі сторони освітньої програми не знижують загального позитивного враження, натомість визначають перспективи для її удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Відповідність цілей ОПП місії та стратегії університету, комунікування цих цілей в академічному та зовнішньому середовищі функціонування ЗВО, їхня актуальність та реалістичність. 2. Врахування тенденцій розвитку спеціальності, потреб ринку праці, а також галузевого та регіонального контексту під час проектування ОПП. 3. Вивчення потреб стейкхолдерів та залучення їх до обговорення ПРН та ОК ОПП має справжній, а не формальний характер. 4. ОПП враховує сучасні виклики педагогічної галузі, що відображено в змісті ОК. 5. Практична підготовка містить різні види практик, що підвищує професійну самореалізацію студентів після закінчення ЗВО. 6. У ЗВО створено достатньо можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії студента. 7. Активне залучення здобувачів до опрацювання та вдосконалення ОПП. 8. Форми, методи й методики викладання на ОП мають яскраво виражений студентоцентризований вектор і відображають академічну свободу всіх учасників освітнього процесу. 9. Здобувачі освіти розуміють цілі, зміст, критерії та способи оцінювання здобутих компетентностей та ПРН з кожного ОК. 10. На ОП логічно поєднано навчання й дослідження. 11. ЗВО має стратегічні плани на інтернаціоналізацію освітнього процесу. 12. НПП мають високу публікаційну активність у наукових журналах і збірниках праць, що індексуються в наукометричних базах Scopus, WoS. 13. Оцінювання поточної успішності здобувачів шляхом автоматизованої перевірки практичних робіт в системі Moodle на дотримання академічної доброчесності (за допомогою онлайн-сервісу «Unichek»), що додатково забезпечує об'єктивність контролю. 14. Сильною стороною є потужна навчально-методична база, яка постійно поповнюється та оновлюється новітніми виданнями. 15. ЕГ вважає сильною стороною наявність безпечного освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу та наявність чіткого механізму врахування пропозицій та зауважень, що надходять від зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів. 16. ЕГ відзначає низку можливостей, які дозволяють задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП. 17. ЕГ відзначає позитивну практику моніторингу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП, адже більшість випускників працевлаштовані за фахом. 18. Позитивною практикою є залучення роботодавців-практиків до проведення практичних аудиторних занять зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за цією ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Вивчення закордонного досвіду реалізації аналогічних освітніх програм відбувається тільки шляхом спільної участі в наукових проєктах, під час стажування. 2. Рекомендуємо узгодити перелік ЗК і СК в ОПП та силабусах, РПНД всіх ОК. 3. ЕГ рекомендує активізувати внутрішню та зовнішню академічну мобільність здобувачів освіти за ОПП. 4. Наявні недогляди НПП під час укладання силабусів/РП. 5. Неактивне і несистематичне долучення здобувачів ОП до участі у міжнародних проєктах і грантах. Рекомендуємо: активно долучати студентів до міжнародних проєктів і грантів, задля розширення і посилення інтернаціоналізації діяльності здобувачів. 6. Рекомендуємо К-ПНУ до початку I семестру 2023/2024 року розробити Декларацію про дотримання академічної доброчесності (для здобувачів і НПП), з якою до кінця I семестру мають ознайомитися і підписати всі учасники освітнього процесу задля підтвердження факту: ознайомлення з наслідками про академічну недоброчесність; взяття на себе зобов'язань дотримуватися академічної доброчесності. Означений недогляд не є суттєвим. 7. Рекомендуємо керівниками наукових робіт призначати науково-педагогічних працівників, а вчителів – консультантами. 8. Рекомендуємо в подальшому, подаючи відомості про якісний склад випускових кафедр, керуватися загальноприйнятим терміном у п'ять років. 9. Рекомендуємо покращити навчально-методичне забезпечення освітнього середовища Moodle шляхом розміщення на сторінках курсів опорних конспектів лекцій до початку 2023/2024 н.р. 10. Слабка сторона: під час перегляду матеріально-технічної бази та зустрічей з фокус-групами, ЕГ встановлено факт відсутності пандусів до сховищ, приміщень бібліотеки, деканату та кафедр навчально-наукового інституту, що значно ускладнює доступ здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами до інфраструктури ЗВО. Рекомендація: удосконалити умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, зокрема забезпечити доступ таких осіб до сховищ, бібліотеки, актової зали, деканату навчально-наукового інституту до 01/08/2023 р. 11. Слабка сторона: під час зустрічі з фокус-групою роботодавців, ЕГ

встановлено факт неповноцінного функціонування ради роботодавців та виконання всіх покладених на неї завдань і функцій. Рекомендація: до кінця поточного навчального семестру адміністрації університету структурувати раду роботодавців К-ПНУ за освітніми галузями з метою здійснення ґрунтовного аналізу та фахової оцінки кожної ОП ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОПП має чітко визначені цілі, що передбачають підготовку кваліфікованих педагогічних працівників, які володіють предметними знаннями з української мови і літератури, педагогіки, психології та методики навчання, та здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми щодо організації освітнього процесу з української мови і літератури в закладах ЗСО (рівень базової середньої освіти). ОПП орієнтована на формування в здобувачів вищої освіти загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, достатніх для успішного здійснення професійної діяльності вчителя української мови і літератури закладів ЗСО (рівень базової середньої освіти). У доповненні ґрунтовної філологічної та науково-дослідницької підготовки студентів психолого-педагогічною та методичною розробниками вбачають унікальність ОПП, а її особливість зумовлюють тяглістю традицій підготовки вчителів української мови і літератури у ЗВО. У відомостях про самооцінювання зв'язок цілей ОПП з місією та стратегією ЗВО описано з посиланням на відповідні документи, зокрема Статут К-ПНУ, Стратегію розвитку К-ПНУ на 2020–2030 роки, спрямовану на забезпечення якості підготовки сучасних кваліфікованих фахівців, єдності змісту освіти й програм наукової діяльності, розширення й поглиблення ефективної співпраці із зарубіжними ЗВО, розвитку мобільності, інтегрування в міжнародні спільноти, збереження та зміцнення позицій К-ПНУ як центру культури та просвітницької діяльності, формування в молоді високого рівня моральності, громадянської свідомості, Стратегію інтернаціоналізації К-ПНУ (до 2025 р.), Концепцію інформатизації К-ПНУ на 2021-2025 роки, Концепцію розвитку наукової та інноваційної діяльності К-ПНУ (<http://surl.li/dewzv>). На думку ЕГ, було б доречним вилучити із складу "Стратегії та перспективні напрями розвитку К-ПНУ" на сайті ЗВО документи, які вже є неактуальними. На основі викладеного можемо зробити висновок про відповідність цілей ОПП місії та стратегії університету, комунікування цих цілей в академічному та зовнішньому середовищі існування ЗВО, їхню актуальність та реалістичність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічей з розробниками ОПП було з'ясовано, що потреби та інтереси стейкхолдерів вивчали та враховували. Як зазначено в ОПП, до складу робочої було включено й здобувачів освіти (М. Коваленко), і роботодавців (І. Кравець). ЕГ мала змогу переконатися в активному залученні роботодавців до обговорення ОПП та врахування розробниками її пропозицій щодо структури, обсягу й змісту практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Крім того, інтереси студентів вивчали шляхом опитувань на рівні ННІ УФЖ за дисциплінами наприкінці кожного семестру; роботодавців та представників академічної спільноти запрошували здійснити експертне оцінювання змісту ОПП (ЕГ надано відповідні рецензії та відгуки О. Горошкіної, Г. Гримашевич, О. Токар). Зауважимо, що в К-ПНУ розроблено Положення про освітні програми (<http://surl.li/bgsfm>). У розмові з різними фокус-групами ЕГ пересвідчилася, що положення цього документу послідовно дотримуються. Отже, на думку ЕГ, вивчення потреб стейкхолдерів та залучення їх до обговорення ПРН та ОК на етапі проектування ОПП мало справжній, а не формальний характер.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Структура, змістове наповнення ОПП свідчать про глибоке розуміння її розробниками сучасного стану розвитку українського мовознавства та літературознавства, психології та педагогіки, методичної науки. Розробники ОПП є активними науковцями, мають досвід реалізації дослідницьких проєктів. Цілі ОПП дозволяють випускнику бути

конкурентоспроможним на ринку праці, адже передбачають комплексне набуття фундаментальних знань та практичних навичок, що дозволять реалізувати себе в науковій, викладацькій, комунікаційній діяльності. Запити ринку праці вивчаються через взаємодію з роботодавцями (угоди про співпрацю було надано ЕГ для ознайомлення). К-ПНУ - найпотужніший у регіоні ЗВО, де здійснюється підготовка вчителів-філологів, що свідчить про актуальність ОПП для ринку праці Поділля. Відповідність підготовки вчителів-словесників запитам ринку праці опосередковано відображено в ЗК 06, 07, 10, 19 ОПП. Спрямування на тенденції розвитку спеціальності мають ПРН 13, 14, які зреалізуються в ООК 09, 013, 014, 015, під час практичної підготовки здобувачів (ООК 28-30). Крім того, в ОПП враховано вимоги Професійного стандарту вчителя шляхом формування мовно-комунікативної, предметно-методичної, інформаційно-цифрової, психологічної, інклюзивної та ін. компетентностей. Регіональний аспект функціонування ОПП відображено в окремих модулях ОК. Під час бесід з різними фокус-групами було з'ясовано, що здобувачі освіти мають можливість розширювати свої знання про регіон, досліджувати його історію, культуру, літературу, мовні традиції через наукові гуртки та проблемні групи «Народна фразеологія та її вивчення на уроках української мови» (Н. Коваленко), «Діалектна лексика як джерело збагачення літературної мови» (Н. Шеремета), «Проблеми дослідження індивідуального стилю письменника» (Н. Ладиняк), «Польові дослідження усної народної творчості подолян» (В. Щегельський). Тематика курсових робіт також відображає регіональний аспект: «Системно-структурний аналіз будівельної лексики у подільських говірках», «Метафора як стилетворчий чинник у поезії Оксани Почапської» (2018-2019 н.р.), «Естетика поетичного дискурсу П. Гірника: мовний аспект» (2019-2020 н.р.), «Явище синонімії в сучасній українській мові (на матеріалі художнього мовлення Івана Огієнка)» (2020-2021 н.р.), «Фраземіка весільних обрядів Поділля» (2022-2023 н.р.). Опановуючи обов'язкові та вибіркові ОК, студенти мають можливість поглиблено ознайомлюватися із новітніми течіями лінгвістики та літературознавства, сучасними методиками викладання філологічних дисциплін у ЗСЗО. У розмові з гарантом ОПП було з'ясовано, як саме при проектуванні ОПП було творчо опрацьовано досвід аналогічних вітчизняних ОПП ЖДУ ім. І. Франка, СДПУ ім. А. Макаренка. Вивчення закордонного досвіду реалізації аналогічних освітніх програм відбувається шляхом участі в наукових проєктах («Зміни педагогічних факультетів у 21 столітті» (Університет Масарика, тема «Внутрішня оцінка вищих навчальних закладів») та під час стажування.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарту ВО за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти немає. ОПП і навчальний план підготовки здобувачів розроблено з урахуванням Закону України «Про вищу освіту» і Національної рамки кваліфікацій для цього рівня вищої освіти, відповідно до якої сформульовано ПРН ОПП. Як зазначено у відомостях самоаналізу, дескриптору «знання» відповідають ПРН 03, 10-15, 17-21, які передбачають оволодіння інформацією про законодавчі акти, нормативні й розпорядчі документи освітньої сфери, набуття знань із психології та педагогіки, про закономірності розвитку особистості та психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, про дидактичні категорії, про критерії оцінювання результатів навчання, оволодіння предметними знаннями з української мови і літератури. ПРН 01, 02, 04, 07, 08, 10, 14, 17, 18, 20 співвідносяться з дескриптором «уміння і навички». Вагомим є набуття умінь використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній діяльності, оволодіти творчочкритичним мисленням, аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, цінувати національно-культурну ідентичність, застосовувати наукові методи пізнання, збирати дані, інтерпретувати результати, використовувати цифрові пристрої, працювати з операційними системами, онлайн-новими сервісами та ін., оволодіти психолого-педагогічним інструментарієм, проєктувати освітній процес, формувати предметні компетентності учнів, оперувати базовими категоріями й поняттями мовознавства, літературознавства, методики навчання української мови і літератури, редагувати тексти й застосовувати принципи мовленнєвої культури в комунікативних контекстах. Дескриптор «комунікація» узгоджується із ПРН 05, 19, 20: ефективно спілкуватися в колективі, навчальній, соціально-культурній, офіційно-ділових сферах, у педагогічній діяльності; обирати оптимальну комунікаційну стратегію, опанувати особливості використання мовних одиниць у певному контексті, володіти основами мовленнєвої культури та застосовувати їх у різних комунікативних контекстах і під час організації освітнього процесу. Дескриптор «відповідальність і автономія» відбито через ПРН 04, 06, 08, 09, 11-14, 18-22, що досягається через творче використання різних теорій і досвіду у процесі розв'язання соціальних і професійних завдань, здійснення профілактичних заходів зі збереження життя, фізичного й психічного здоров'я здобувачів ЗСО, організацію освітнього процесу з використанням цифрових технологій, розвиток у школярів ключових і предметних компетентностей і наскрізних умінь, урахування закономірностей розвитку особистості, проєктування безпечного й комфортного освітнього середовища, використання дидактичних категорій в освітньому процесі, у стандартних і нестандартних ситуаціях, раціональне використання навчального часу, здійснення аналізу й самоаналізу уроків, використання предметних знань під час організації освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Відповідність цілей ОПП місії та стратегії університету, комунікування цих цілей в академічному та зовнішньому середовищі функціонування ЗВО, їхня актуальність та реалістичність. 2. Врахування тенденцій розвитку

спеціальності, потреб ринку праці, а також галузевого та регіонального контексту під час проектування ОПП. 3. Вивчення потреб стейкхолдерів та залучення їх до обговорення ПРН та ОК ОПП має справжній, а не формальний характер.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Вивчення закордонного досвіду реалізації аналогічних освітніх програм відбувається тільки шляхом спільної участі в наукових проектах, під час стажування. Саме тому рекомендуємо при перегляді ОПП до початку 2023-2024 навчального року вивчити та врахувати досвід аналогічних закордонних ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

На основі викладеного можемо зробити висновок про загалом відповідність ОП вимогам Критерію. Виявлені недоліки, зокрема необхідність більш активного вивчення та врахування досвіду аналогічних закордонних ОП, суттєво не впливає на загальну якість освітньої програми. Вирішальними при оцінюванні відповідності ОПП Критерію 1 стали підкритерії 1.1, 1.2, 1.4, які повністю відповідають вимогам, а відповідність ОПП за підкритерієм 1.3 - містить незначні недопрацювання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП становить 240 кредитів. ЗВО керувався пп. 14 п.1 ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту». Загальний обсяг обов'язкових ОК становить 180 кредитів ЄКТС, вибіркових – 60, що відповідає п. 4 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту». Обсяг практичної підготовки становить 30 кредитів. Серед обов'язкових ОК обсяг ОК загальної підготовки становлять 22 кредити ЄКТС, обсяг ОК професійної підготовки - 158, до яких входять кредити, відведені на практичну підготовку та атестацію здобувачі вищої освіти. Аналіз ОП показав, що її обсяг загалом та окремих освітніх компонентів, зокрема у кредитах ЄКТС, відповідає Положенню ЗВО «Про організацію освітнього процесу в К-ПНУ» (зі змінами) (<http://surl.li/hwbb>; наказ № 25-ОД від 26.02.2020). Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для першого (бакалаврського) рівня, є достатнім і становить понад 50%.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ дійшла висновку, що зміст ОПП має відповідну чітку структуру. ОК програми формують логічну взаємопов'язану цілісність і сукупно дають змогу досягти заявлених цілей та ПРН за ОПП, що акредитується. На ОПП здійснюється загальна підготовка здобувачів (ООК 01-05), загальнопрофесійна (ООК 08-10), психологічна (ООК 06, 26, 30), педагогічна (ООК 07, 13, 27, 30), методична (ООК 14, 15, 25, 28, 29, 30), предметна з української мови (ООК 11, 16-20, 24) та української літератури (ООК 12, 21-23, 24). ЕГ мала змогу підтвердити достовірність інформації про те, що ОК викладають із дотриманням принципів наступності, послідовності й логічності, вони спрямовані на досягнення відповідних ПРН, які корелюють із ЗК і СК. Як видно із силабусів та робочих програм ОК, їх зміст увідповіднюється із загальнонауковими та спеціальними методами педагогіки й психології, методики навчання української мови й літератури. Під час реалізації ОПП, що було підтверджено в розмові з різними учасниками освітнього процесу, здобувачі навчаються використовувати навчально-методичний інструментарій, технічні й інформаційно-комунікаційні засоби навчання, наочність, дидактичний матеріал, інше обладнання, потрібне для формування предметних компетентностей у здобувачів ЗСО, друковані й інтернетні джерела інформації, необхідні в освітньому процесі; ресурси бібліотеки, зокрема університетський репозитарій. Наявна в силабусах та робочих навчальних програмах рекомендована література в більшості свій оновлена, сучасна, є джерела іноземною мовою, однак рекомендуємо переглянути списки рекомендованої літератури ООК 3 “Філософія”, ООК 12 “Вступ до літературознавства”, ООК 18 “Старослов'янська мова та історична граматики” на предмет включення до них

актуальних видань останніх років. У процесі детального співставлення інформації щодо формування ЗК, СК та ПРН, запропонованих у силабусах, робочих навчальних програмах та ОПП, ЕГ натрапила на низку неточностей та невідповідностей, зокрема в ООК 1 “Історія та культура України” (викладач С. Олійник), ОКК 11 “Вступ до мовознавства” (викладач Л. Марчук) та ін. Тому рекомендуємо відкорегувати силабуси та РНП щодо ОПП в аспекті опанування загальних та спеціальних компетентностей, кореляцію ОК з відповідними ПРН. Загалом зміст ОПП, а також опитування фокус-груп студентів та науково-педагогічних працівників під час онлайн експертизи, засвідчили, що ОПП має чітку структуру, загальний час навчання розписаний за семестрами і роками. Освітні компоненти, включені до ОПП, є взаємопов’язаними і підпорядкованими загальній меті ОПП. Обов’язкові компоненти програми сукупно призводять до досягнення заявлених програмних результатів навчання. ПРН, що корелюють із загальними компетентностями, забезпечені достатньою кількістю освітніх компонентів загальногуманітарної підготовки (22 кредити ЄКТС). Загалом досягнення ПРН вповні забезпечується обов’язковими компонентами ОПП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП зорієнтований на предметну область спеціальності 014 “Середня освіта (Українська мова і література)”, об’єктом якої є освітній процес у ЗЗСО (рівень базової середньої освіти) за предметною спеціальністю 014.01 “Середня освіта (Українська мова і література)”. Цілі навчання за ОПП є суголосними із загальними очікуваннями професійної спільноти як в аспекті загальнонаціональних, так і регіональних вимірів. Аналіз описів навчальних дисциплін ОПП дає підстави стверджувати, що ОК 01 – ОК 05 за (дисципліни циклу загальної підготовки), ОК 06 – ОК 32 (дисципліна циклу професійної підготовки), а також значна частина вибіркового ОК більшою мірою відповідають предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). У порівнянні з попередніми редакціями ОПП відбулося збільшення кількості кредитів ЄКТС на навчальну та виробничу практики. Обов’язкові компоненти ОПП в їх теоретичній та практичній реалізації засвідчують безпосередній зв’язок зі спеціальністю і уповні забезпечують якісну підготовку фахівців. Отже, можемо стверджувати про відповідність змісту ОПП предметній області спеціальності “Середня освіта (Українська мова і література)”.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Зміст ОПП, навчальний план, індивідуальні плани здобувачів вищої освіти, а також опитування фокус-груп засвідчують: ОПП реалізує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти шляхом вибору ними дисциплін обсягом 60 кредитів ЄКТС (25% від загального обсягу ОПП), що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (п.15 ч.1 статті 62). Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано “Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ” (<http://surl.li/hwbb>), “Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін” (<http://surl.li/afkyq>). Варіативна частина ОПП (15 ОК по 4 кредити ЄКТС) сформована за принципом вибору ОК здобувачами освіти із загальноуніверситетського списку вибіркового дисциплін (<http://surl.li/ausrr>), по 2-3 з яких вивчається щосеместру, починаючи з 3 семестру. Під час онлайн експертизи ЕГ пересвідчилася, що вибір дисциплін містить етапи інформування, безпосереднього запису (в особистому кабінеті на платформі Moodle) та корекції відповідно до реальних інституційних умов. Ведеться активне інформування студентів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії через особисті зустрічі, сайт ННІ УФЖ та соціальні мережі. Під час розмови з адміністративним персоналом ЗВО керівник навчального відділу Л. Горчак повідомила, про те, що щовересня відбувається анкетування студентів на предмет внесення пропозицій щодо вибіркового ОК, за результатами якого спеціально створена робоча група, що включає представників студентського самоврядування, складає список запропонованих студентами вибіркового ОК та передає його на розгляд вченої ради ЗВО. Таким чином здобувачі освіти безпосередньо беруть участь у формуванні загальноуніверситетського каталогу вибіркового дисциплін. Крім вибору ОК, на ОПП наявні ще й такі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії: вибір мови в ООК 02 «Іноземна мова», вибір форм виконання завдань практичних занять та самостійної роботи, вибір тем курсових робіт та баз практики тощо. Результати опитування та розмови зі здобувачами свідчать на користь впровадженої на ОПП моделі вибіркового ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів регулюється «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ» (<http://surl.li/afofn>). ОПП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти – практики, які включені до ОПП як окремі освітні компоненти: ООК 26 Навчальна практика з психології (3 кредити ЄКТС), ООК 27 Навчальна практика з педагогіки (3 кредити ЄКТС), ООК 28 Навчальна фахова практика (4,5 кредитів ЄКТС), ООК 29 Навчальна фахова практика (4,5 кредитів ЄКТС), ООК 30 Виробнича педагогічна практика (15 кредитів ЄКТС), що становить 10,7 % загального обсягу ОПП. На сайті ННІ УФЖ розміщено силабуси та робочі навчальні програми з кожного виду практики, а також методичні рекомендації до проходження виробничої педагогічної практики (<http://surl.li/flndq>), у яких чітко зазначено їх мету й завдання, компетентності та ПРН, які

формуватимуться в здобувачів освіти в процесі проходження конкретного виду практики, формат проходження практики, політику та схему курсу, обсяг звітної документації, методи навчання й форми оцінювання, порядок підбиття підсумків, дистанційне проходження практики, систему оцінювання та вимоги до здобувачів, критерії оцінювання, виконання індивідуальних завдань практики, список рекомендованої літератури. Як свідчать відомості самоаналізу, під час формулювання мети і завдань практичної підготовки та визначення її змісту враховано рекомендації та міркування роботодавців і вчителів-практиків (А. Лупійчук, О. Токар, В. Ніколайчук, І. Кравець), а також основні положення Концепції розвитку педагогічної освіти в Україні. Практична підготовка відбиває тенденції розвитку освітянської галузі, зокрема у визначених завданнях (аналіз модельних навчальних програм, шкільних підручників української мови і літератури НУШ, аналіз онлайн-уроку, використання інтерактивних методів навчання тощо). Усі види практики в основному організують на базі ЗЗСО м. Кам'янець-Подільського, з якими укладено договори (<http://surl.li/flndu>). Належний рівень організації та проведення практики було засвідчено в розмовах з роботодавцями, здобувачами та випускниками ННІ УФЖ. У К-ПНУ проводиться опитування здобувачів, які пройшли практику (<http://surl.li/flned>). Здобувачі освіти стверджують про достатність виділення часу на практичну підготовку (<http://surl.li/ebjcs>) і вдячно відгукуються про врахування їхніх побажань щодо збільшення годин на її проведення.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОПП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Робочі програми та силабуси більшості дисциплін містять вказівку на формування загальних компетентностей, покликаних розвинути лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння працювати в команді, розвивати системність і креативність мислення. Під час зустрічі з роботодавцями було виявлено задоволеність останніх розвиненими соціальними навичками випускників та їхньою здатністю швидко адаптуватися до командної роботи, а також належною сформованістю вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в комплексних та невизначених умовах. Крім того, що здобувачі набувають soft skills під час вивчення ВОК, практичної підготовки, виконання курсових робіт, вони також беруть участь у роботі наукових гуртків/проблемних груп, в наукових і методичних заходах, зустрічах із практиками, роботодавцями, науковцями, письменниками, хоча ці форми позанавчальної активності здобувачів освіти мають дещо хаотичний і несистемний характер. Здобувачів освіти долучають до роботи органів студентського самоврядування, громадських організацій. Вони також є учасниками студентських гуртків і клубів за інтересами. Отже, у змісті ОПП передбачена можливість формування соціальних навичок, які відповідають заявленим програмним цілям.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На ОПП здобувачі освіти отримують професійну кваліфікацію «вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти». Як зазначено у відомостях самоаналізу, в ОПП ураховано «Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», відповідно до переліку трудових функцій (професійних компетентностей) у яких скориговано СК та ПРН. В ОПП враховано необхідність формування таких компетентностей, як мовнокомунікативна (ООК 11, 16-20, 24, 28-30), предметно-методична (ООК 13-15, 25, 28-30), інформаційно-цифрова (ООК 09), психологічна (ООК 06, 26, 30), емоційно-естетична (ООК 03 та ін.), педагогічного партнерства (ООК 07, 13-15, 26-30), інклюзивна (ООК 07), здоров'язбережувальна (ООК 05, 08), проєктувальна (ООК 07, 14-15, 30), прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична, організаційна (06, 07, 14, 15, 26-30), інноваційна (ООК 07, 10, 14-15, 30), визначених Професійним стандартом.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. Загальний обсяг ОПП становить 240 ЄКТС, з яких 180 ЄКТС – загальний обсяг обов'язкової освітньої компоненти, 60 ЄКТС – вибіркові навчальні дисципліни. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин і включає в себе аудиторну та самостійну роботу. На самостійну роботу в середньому відводиться 66 % від загального обсягу дисципліни. На кафедрах розроблені методичні матеріали, що забезпечують організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Обсяги, форми й методи самостійної роботи регламентовані «Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти К-ПНУ» (наказ № 49-ОД від 29.05.2020) (<http://surl.li/bknbp>). Обсяг обов'язкових компонентів ОПП визначений «Положенням про освітні програми в К-ПНУ (нова редакція)» (наказ №159-ОД від 30.12.2021) (<http://surl.li/bgsfm>). Аналіз силабусів ОК засвідчує, що обсяг ОК у кредитах відповідає передбаченому обсягу навчального матеріалу, запропонованому для опрацювання. Здобувачі під час розмови у фокус-групі підтвердили, що обсягу навантаження достатньо для досягнення ПРН. Позитивно здобувачі оцінюють готовність ЗВО удосконалювати ОПП, зокрема самостійно обирати тему курсового дослідження, наукового керівника, доповнювати перелік вибіркових навчальних дисциплін. Кожний силабус та робоча навчальна програма за ОПП містить дані про

вивчення ОК, які передбачають визначення годин, відведених на лекції, практичні заняття, самостійну роботу та ін. Чітко схарактеризовані критерії оцінювання з визначенням ваги кожного складника. Загалом обсяг ОПП не перевищує норму, встановлену ЗУ «Про вищу освіту», а фактичне навантаження здобувачів є відповідним для досягнення цілей і ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти на ОПП за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивні практики ОПП: 1. ОПП враховує сучасні виклики педагогічної галузі, що відображено в змісті ОК. 2. Практична підготовка містить різні види практик, що підвищує професійну самореалізацію студентів після закінчення ЗВО. 3. У ЗВО створено достатньо можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії студента, особливо вдалою є процедура вибору загальноуніверситетських дисциплін. Вибіркову частину на рівні факультету забезпечено авторськими професійно-орієнтованими дисциплінами і з можливістю побудови індивідуальної освітньої траєкторії в межах традиційних і новітніх мовознавчих, літературознавчих, методичних напрямів. 4. Активне залучення здобувачів до опрацювання та вдосконалення ОПП. 5. Реальна досяжність більшості ПРН.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабка сторона ОПП: – неузгоджений перелік ЗК і СК в ОПП та силабусах, РПНД деяких ОК. ЕГ рекомендує: до 01.09.2023 р. узгодити перелік ЗК і СК в ОПП та силабусах, РПНД всіх ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОПП узгоджується із заявленими цілями. Здобувачі реалізують право вільного вибору ОК. Зміст ОПП відповідає предметній сфері спеціальності, її структура надає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Аналіз змісту ОПП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. ОПП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Вирішальними при оцінюванні відповідності ОПП Критерію 2 стали підкритерії 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, які повністю відповідають вимогам.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Особливості вступу на навчання за ОПП Середня освіта (Українська мова і література) регламентовані «Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в К-ПНУ у 2022 році (у новій редакції)» та «Змінами та доповненнями до правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в КПНУ у 2022 році (у новій редакції)» (<http://surl.li/cueib>) Ці правила розроблені відповідно до «Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2022 році» з відповідними змінами, доповненнями й уточненнями. Згідно з вищезазначеними Правилами, на ОПП можуть вступати особи, які здобули повну загальну середню освіту, водночас визначена мінімальна кількість балів для участі у конкурсі, вагові коефіцієнти конкурсних предметів вступників (Додаток 3 до Правил прийому). У розділі VI. «Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі для здобуття вищої освіти» встановлені особливості подання документів в електронному реєстрі та в паперовій формі.

Оприлюднено також терміни перебігу вступної кампанії. На с. 9 Додатку 4 до Правил прийому розміщено перелік спеціальностей для прийому на навчання на другий курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) на основі раніше здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступінь молодшого бакалавра, для здобуття ступеня бакалавра. У бесіді з відповідальним секретарем приймальної комісії Чабановим В. отримано інформацію, що за останні роки на ОПП скористалася цією пропозицією лише одна особа (2022 р.). Експертна група пересвідчилася, що правила прийому на навчання за ОПП є чіткими, мають належний рівень оприлюднення, постають зрозумілими, а також такими, що не містять дискримінаційних положень та відповідають чинному законодавству.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації 014.01 Українська мова і література враховують особливості самої освітньої програми. Процедура вступу, деталізована в розділі VI. "Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі для здобуття вищої освіти", а в розділі VII. "Конкурсний відбір, його організація та проведення" скваліфіковані умови відбору на відповідну ОПП. У додатках (1 - 4 та ін.) деталізовані процедурні моменти переведення середніх балів у 100-бальну, перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка тощо. Про врахування особливостей ОПП свідчить визначення пріоритетними української мови / української мови і літератури (ваговий коефіцієнт - 0,5 у 2019-2021 р.р., 0,4 - у 2022 р.). Крім того, врахування змісту мотиваційних листів, які були обов'язковими у 2022 р. для всіх вступників на ОП ступеня бакалавра за всіма джерелами фінансування, також свідчить про врахування Правилами прийому специфіки ОПП. Зауважимо, що у 2022 р. на ОПП здійснювався набір на окрему конкурсну пропозицію тільки за мотиваційним листом, порядок подання та критерії оцінювання якого детально подано на сайті ЗВО (<http://surl.li/dxejv>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та наукових установах, урегульовано Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти в межах академічної мобільності в К-ПНУ, Положенням про екзамени і залки, порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні студентів на навчання до К-ПНУ, Порядком визнання в К-ПНУ документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав, Порядком визнання в К-ПНУ ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти, які є оприлюдненими на сайті університету (<http://surl.li/dewzv>). З а твердженням гаранта ОПП А. Попович та інших учасників освітнього процесу, здобувачі вищої освіти ОПП поки що за кордоном не навчалися й не стажувалися, але кафедри ННІ УФЖ та ЗВО працюють у цьому напрямку (створено відділ міжнародних зв'язків, фандрайзингу). Керівник відділу міжнародних зв'язків Т. Сторчова детально проінформувала про роботу щодо пропаганди участі здобувачів ОПП у програмах міжнародної мобільності через постійне оновлення інформації на сайті відділу та ЗВО, повідомлення в соцмережах, вайбер групі заступників деканів з наукової роботи та міжнародних зв'язків, підготовку дайджестів академічної мобільності. Також прозвітувала про пошук українських студій за кордоном (зустріч з О. Бутич, яка презентувала програму і фонд Президента України "Ukrainian Go Global"; заявка на участь у програмі Erasmus+, Університет імені Марії Кюрі-Склодовської, Люблін, Польща). У розмові зі здобувачами вищої освіти ЕГ переконалася в бажанні студентів брати участь у різних програмах з академічної мобільності. Загалом правила й процедури є чіткими та зрозумілими. Водночас, відсутність прецедентів визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та наукових установах, здобувачами вищої освіти цієї ОПП унеможлиблює встановлення фактів послідовного дотримання таких процедур і правил у ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регульовані Порядком визнання в К-ПНУ результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, оприлюдненим на офіційному вебсайті ЗВО у вкладці «Університет. Публічна інформація» (<http://surl.li/efnkg>). Порядок і процедура визнання результатів неформальної освіти є чіткими й зрозумілими. Зауважимо про процес удосконалення документального врегулювання процедури перезарахування на предмет спрощення її, зокрема з загальноуніверситетського рівня врегулювання цього процесу перенесено на інституційний, що дає можливість здобувачам швидше й зручніше отримати результати своїх звернень. Експертна група не мала змоги пересвідчитися в доступності цих правил і процедур для всіх учасників освітнього процесу, а також послідовності їхнього дотримання, оскільки відсутні такі прецеденти серед здобувачів вищої освіти ОПП. У розмові з НПП та здобувачами

було наведено конкретні приклади врахування результатів неформальної освіти, підтверджених відповідними сертифікатами, шляхом додавання певної кількості балів до результатів поточного та підсумкового контролю (ОК «Методика навчання української мови», викладач А. Попович).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Доступ до програми вступників не містить дискримінаційних положень, правила прийому чіткі, зрозумілі, оприлюднені на сайті. Нормативна забезпеченість і врегульованість питань, пов'язаних із доступом до ОПП та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та в неформальній/інформальній освіті. Наявність позитивних практик врахування ПРН, отриманих у неформальній освіті, до поточного та підсумкового оцінювання ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Поодинокі практики зарахування на навчання на ОПП вступників на основі раніше здобутого ступеня вищої освіти. Тому з метою розширення контингенту вступників на ОПП рекомендуємо розглянути питання активізації вступу осіб на основі ОКР «молодший спеціаліст» та «молодший бакалавр», тобто випускників педагогічних коледжів регіону. Відсутність реалізації мобільності здобувачів освіти. ЕГ рекомендує активізувати внутрішню та зовнішню академічну мобільність здобувачів освіти за ОПП. Рекомендуємо також інформувати здобувачів та стимулювати їхню активність щодо врахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)» загалом відповідає Критерію 3. У закладі вищої освіти є розроблені положення, що регулюють прийом на навчання, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Всі документи оприлюднені на офіційному сайті у вільному доступі. Академічна спільнота та здобувачі освіти ознайомлені з процедурами перезарахування результатів навчання та орієнтуються в принципах їх застосування. Наявні слабкі сторони не є критичними, а також спостерігаються позитивні тенденції щодо повного регулювання та реалізації вимог Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес у К-ПНУ врегульовано «Положенням ...» (<http://surl.li/hwbb>). Викл. і навч. на ОП здійснюється через проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарів, консультацій, низки видів практики. Це віддзеркалено в НП, РП і силабусах ОК, розміщ. у вільному доступі на сторінках ОП (2021 р. – <http://surl.li/fjzxr>; 2020 р. – <http://surl.li/fjzvf> тощо). На зустрічах з академ. персоналом ЕГ було з'ясовано, що викладачі обирають форми й методи навч. самостійно, відповідно до специфіки та змісту ОК. Під час бесіди з НПП Коваленко Н.Д. зазначила, що застосовує такі форми навч. як кінолекція, лекція в книгосховищі. Бінарні лекції зі здобув. проводять Марчук Л.М., Рарицький О.А., Шеремета Н.П. Зокрема, Шеремета Н.П. разом зі студ. підгот. і провела гостьову бінарну лекцію в Миколаївському НУ. Починок Л.І. повідомила, що на заняттях застос. різні рольові ігри, інсценізації. На основі знань отриманих під час участі у різних вебінарах запроп. нову форму навч. – віртуальна екскурсія. Студенти засвідчили, що захоплюються такими формами роботи. Відбувається постійний моніторинг бажань здобувачів. До прикладу, вони виявили бажання ґрунтовніше вивчати світову літ., що було зреалізовано і відображено у силабусах і РП ОК. Шеремета Н.П. зазначила, що в курсі ІУЛМ додала альтернативну форму викон. СР – спільний проект на ґрунті отриманих знань з вивчених ОК. Студ. готували відеопроєкти на тему «Як говорили в часи Київської Русі» і представили їх на ютуб-каналі інституту. Коваленко Н.Д. виступає на різних стендап-платформах, конф. і своїм прикладом показує здобув. як потрібно, говорити, викладати, презентувати себе, свої знання, наук. здобутки. Дзюбак Н.М. додала, що в інституті поширена така форма роботи, як гостьова лекція.

27.11.2022 р. таку лекцію провела зав. кафедри укр. філології Хмельницького НУ Царалунга І.Б. На практич. заняттях застосовує написання есе, мінідосліджень з конкретної теми. Позитив. практикою в універ. є публікування гостьових лекцій окремими видан. Методи навч. також віддзеркалені в силабусах ОК, однак не зафіксовані в РП ОК (ООК01 – ООК22, ООК24, ООК26–ООК27), що виглядає алогічно. Означені форми, поєднання традиц. та інновац. методів навч. (лекція; мініпроекти; мозкова атака; метод кейсів й ін.), на думку ЕГ, дають можливість сформувати в здобув. фахові й соц. навички, досягти заявлених у ОП цілей та ПРН. Це підтвердили на зустрічах НПП, студ., випускники ОП. Форми, методи навч. і викл. відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академ. свободи. Викл. постійно працюють над пошуками сучас. методів викл. під час стажування, підвищ. кваліфікації, неформальної освіти, опановують методи, пов'язані з використанням ІКТ, активно застос. методи проектування. У ЗВО діє НМЦЗЯО, який відстежує рівні задоволення здобувачів освіти результатами навч. і викл. Щосеместрово відбуваються анкетування щодо форм контролю, якості організації освіт. процесу тощо. Результати оприлюднюють на вебсторінці Центру (<http://surl.li/ebjcs>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Університет інформує всіх учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту й ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК через офіційні сторінки сайту та в безпосередній комунікації викладачів зі здобувачами освіти. На сайті кафедри української мови у рубриці «ОПП» (<http://surl.li/fjzfyf>) у вільному доступі розміщені ОП-2019, ОП-2020, ОП-2021, ОП-2022 (моніторинг) років. Кожна ОП містить навчальний план, робочі програми, силабуси, програми практик, методичні рекомендації до написання курсових робіт, програми кваліфікаційних іспитів, анкету для обговорення тощо. Під час огляду матеріально-технічної бази членам ЕГ продемонстровано, що в К-ПНУ на платформі MOODLE розміщено навчально-методичні матеріали ОК ОП, з якими може ознайомитися і працювати кожен учасник освітнього процесу за попередньою реєстрацією. На зустрічі з ЕГ здобувачі освіти зазначили, що на перших заняттях з дисциплін викладачі усно інформують їх про мету навчальної дисципліни, її зміст, очікувані програмні результати, а також повідомляють про порядок і критерії оцінювання, розрахунок балів, форми контролю. Зазначена інформація є на платформі Moodle. До того ж, усі питання вони можуть з'ясувати в групі Телеграм-каналу, через електронну пошту, в індивідуальному спілкуванні з НПП тощо. Викладачі також надають інформацію щодо розташування робочих програм та силабусів. Згідно з опитуванням (<http://surl.li/afkum>) студенти вповні поінформовані щодо цілей, змісту й очікуваних ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. ЕГ переконалася, що всю інформацію стосовно освітнього процесу як в усній, так і в електронній формі здобувачам освіти надають вчасно. Водночас, експерти звернули увагу на невідповідність інформації, наявної в РП і силабусі ООК 20 та ОП. РП передбачає ПРН 04, 05, 09, 17, 20. Проте матриця ОП відображає ПРН 04, 05, 09, 17, 18, 19, 20. Цей недогляд, на думку ЕГ, дещо дезорієнтує здобувачів щодо очікуваних результатів навчання. Окрім цього, на сторінці ОП-2021 замість РП ООК 16, модуль «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» розміщено силабус ООК 14 («Вступ до мовознавства»). Гарант ОП Попович А.С. на прохання ЕГ унаочнила наповненість дистанційних курсів на платформі Moodle, зокрема й наявність силабусів та РП, прокоментувала роботу здобувачів із різними видами завдань; продемонструвала, що виставлені бали, віддзеркалені в електронному журналі; інформація доступна здобувачам для перегляду та аналізу. Отже, всі студенти мають доступ до навчально-методичного забезпечення дисциплін, що було частково перевірено.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Вивчення РП ОК, оприлюднених на стор. ОП та отриманої під час зустрічей з НПП і здобув. інформації переконали, що в процесі реалізації ОП забезпечено поєднання навч. й дослід., яке здійснюється передусім під час реалізації освіт. контенту навч. дисциплін. Викладачі пропонують індивід. дослідницькі завдання, проекти тощо. Здобувачі отримують належне консультування для реалізації дослід. діяльності. При кафедрах діють наукові пробл. групи, наук. гуртки, лабораторії. На зустрічі із фокус-групою здобув. Дорога В. повідомила, що студ. беруть участь у різних конф., пробл. групах, лабораторіях за бажанням і відповідно до своїх уподобань. Власне вона виступала з доповіддю на Міжнарод. конф. «Школи відкритого розуму» (Польща). Бережанська К. засвідчила свою участь (як слухач) у Всеукр. наук. конф. «Традиції Івана Огієнка у світлі вітчиз. науки». Кір'янова-Щур М. додала, що активно долуч. до роботи ННЛ діалектол. дослід.; працює над вивченням питання походж. пісень різних регіонів. Сковородник М. повідомила, що щовівторка працює в НМЛ літературного краєзнавства; дослід. питання компарат. зв'язків укр. і світ. літ. На запит ЕГ керівники пробл. груп і наук. гуртків надали інформацію про свою діяльність та учасників, теми дослід. і доповідей здобувачів (<http://surl.li/fkcal>). Відтак експерти з'ясували, що в ННУФЖ функціює 11 пробл. груп і 2 наук. гуртки. Викладачі повідомили, що теми пробл. груп коригують відповідно до нових тенденцій розвитку сучас. літ-ва й мов-ва. Підсумком роботи в проблем. групах стає підготовка студ. статей і виступів на конф., напис. курсов. робіт. Окрім того, Швець А. і Кір'янова-Щур М. повідомили, що вони поінформовані про можливість публікувати свої наук. розвідки у різних збірниках, зокрема студ., але самі ще не публікувалися. Марина додала, що знає про проект «Еразмус +» і долучалася до нього. На зустрічі із фокус-групою НПП Марчук Л.М. повідомила, що із 2018 р. КУМ досліджує пробл. прагмат. і синтагмат. ознак укр. мови в різних стилях мовл. (до дослід. залучають здобувачів). Постійно проводять конф. «Мова, культура і соціум», «Вербальні коди укр. мови». Окрім того із 2016 до 2021 р. викл. виконували індивід. наук. теми. Результат – захист дис. Коваленко Б.О., виступи на конф. різних рівнів, публікації тощо. Під час зустрічі з фокус-групами ЕГ переконалася, що всі учас. освіт. проц. задоволені наявними в ЗВО можливостями поєдн. навч. і дослід., поінформовані про конф., конкурси, олімпіади, в яких можуть брати

участь, збір. наук. праць, тез, у яких можуть публікувати результати наук. дослід. Інформація про наук. заходи оприлюднена на вебсторінці ННІУФЖ (<http://surl.li/fkdjw>), Наук. тов-ва студ. (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених; поширена в соц. мережах і месенджерах (підтверджено на зустрічі з фокус-групою здоб.). Можемо констатувати системний характер поєднання навчання і досліджень. Проте рекомендуємо активніше залучати здобувачів до оприлюднення своїх наукових праць у виданнях, зокрема студентських збірників.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (<http://surl.li/hwbb>), Положення про ОП в К-ПНУ (<http://surl.li/fkeak>) викладачі оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень та сучасних практик. Силабуси / РП більшості навчальних дисциплін містять покликання на сучасну літературу та класичні (для своєї галузі) тексти. Інформацію про оновлення фіксують у протоколах засідань кафедр (на запит ЕГ надано витяги з протоколів засідань кафедр, ВР ННІУФЖ (<http://surl.li/fkcal>) та підтверджено на зустрічі з фокус-групою НПП). Завідувач кафедри Марчук Л.М. повідомила, що «викладачі насамперед оновлюють зміст освіти з урахуванням нових тенденцій, що з'являються в мовознавчій, літературознавчій, лінгводидактичній науках; подій, що відбуваються в Україні та світі. До прикладу, після повномасштабного вторгнення РФ оновлено списки рекомендованої літератури, зокрема вилучено всі рос. джерела, оновлено іншомовну літературу, додано вагомі наукові праці з наукометричних видань. Списки джерел постійно збагачуються науковими працями викладачів кафедр інституту. Зміни відбуваються щороку, або й частіше за нагальної потреби; ініціаторами є НПП, які забезпечують викладання ОК». Попович А.С. додала, що «ОП оновлюється щорічно; зміни можуть ініціювати також здобувачі та зовнішні стейкхолдери (вчителі-практики, роботодавці та ін.)». Водночас у перелікові рекомендованої для опрацювання літератури силабусів ООК 04 (Найчук А.В.); ООК 08 (Михальська Ю.А.); ООК 09 (Моцик Р.В.); ООК 15 (Рарицький О.А.); ООК 16 (Морфеміка. Словотвір) (Дзюбак Н.М.) ЕГ не зафіксувала наукових публікацій, доповідей за результатами досліджень викладачів, які забезпечують викладання ОК. В ООК 10 (Ладинак Н.Б.) наявна лише одна праця 2015 р.; ООК 21 (Починок Л.І.) є лише дві праці 2014 року; ООК 21 (Рарицький О.А.) містить три праці 2002, 2014, 2016 р.; ООК 02 (Олійник С.В.) – три праці 2010, 2011, 2012 р. ЕГ вважає це недоглядом укладачів РП / силабусів і рекомендує доповнити перелік пропонованих джерел власними публікаціями, адже така інформація обґрунтована в Таблиці 2 ВС. Силабус дисципліни «Історія української літератури (перша половина ХІХ ст.)» потребує перегляду та оновлення контенту, позаяк містять застарілу літературу (найновіша 2016 р.), яка вже не відображає сучасний стан наукового опрацювання галузі. Під час оновлення змісту ОК НПП ураховують і пропозиції роботодавців. Цю інформацію відображено на сайті (<http://surl.li/ebnuo>; <http://surl.li/ebnut>) та засвідчено ЕГ на зустрічі з відповідною фокус-групою (Осадчук Н.В., Горошкіна О.М, Лупійчук А.В. та ін.). Золочевська Н.В. відзначила тісну співпрацю кафедр інституту і роботодавців у напрямі підготовки сучасного вчителя, зокрема формування дослідницької компетентності здобувачів, залучення викладачів до підготовки учнів до участі у предметних олімпіадах і конкурсах. Чижевська О.М. зауважила, що працедавці вповні задоволені роботою вчителів-випускників ОП і здобувачів, які приходять на практики.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питаннями забезпечення реалізації стратегічних напрямів розвитку Університету Огієнка щодо процесів інтернаціоналізації освіти опікується відділ міжнародних зв'язків К-ПНУ (<http://surl.li/ebshd>) з опертям на Стратегію інтернаціоналізації та низку нормативних документів ЗВО (<http://surl.li/ebshj>). Відповідно до Стратегії ЗВО уклав низку міжнародних угод про партнерську діяльність у напрямках підготовки спільних проєктів і публікацій, обміну студентами і викладачами, проведення стажувань та підвищення кваліфікації тощо (Грузія, Латвія, Литва, Молдова, Польща, Словаччина, Туреччина, Угорщина, Румунія, Таджикистан, Болгарія, Німеччина) (<http://surl.li/etdji>). НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, активно долучаються до різних міжнародних стажувань і роботи конференцій, мають відповідні сертифікати (Марчук Л.М., Попович А.С., Коваленко Б.О., Коваленко Н.Д., Ладинак Н.Б., Шавчук З.С., Дзюбак Н.М.) (<http://surl.li/ebssi>); публікують свої наукові доробки в міжнародних журналах і збірниках наукових праць, що індексуються в наукометричних базах Scopus / WoS; беруть участь у проєктах, зокрема в Університеті Масарика за підтримки Чеської агентури з розвитку (Чехія) (Марчук Л.М., Попович А.С., Шавчук З.С.) (<http://surl.li/ebnsk>); здобувають неформальну освіту (Марчук Л.М., Попович А.С., Шавчук З.С.) (<http://surl.li/fklks>); залучають гостей закордонних лекторів (<http://surl.li/ebstf>). На зустрічі з академічним персоналом НПП зазначили, що безупинно підвищували свою професійну компетентність у закордонних ЗВО, зокрема Марчук Л.М. зауважила, що запозичила досвід спільної зі здобувачами підготовки до лекційних занять, проведення презентаційних занять, Коваленко Н.Д. перейняла досвід проведення кінолекцій, лекцій-візуалізації в книгосховищі. Інформація про актуальні гранти, програми, проєкти й можливості для всіх учасників освітнього процесу відображена на вебсторінці відділу міжнародних зв'язків (<http://surl.li/ecmfb>). На вебсторінці кафедри української мови оприлюднені актуальні договори про співпрацю з різними установами України й закордоння (<http://surl.li/cxtng>). На зустрічах з ЕГ здобувачі підтвердили цей факт і запевнили, що вчасно отримують інформацію про програми академічної мобільності, зокрема і через групу в Телеграм-каналі. На ОП до міжнародних проєктів долучалися Кір'янова-Щур М. («Еразмус +») і Дорога В. (Гуманістично-природничий університет імені Яна Кохановського в Кельце (Польща)) (<http://surl.li/fklzn>). Фокус-група здобувачів пояснила, що через пандемію та воєнний стан не активно долучалися до міжнародних проєктів, хоча запевнили, що про такі можливості були поінформовані.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Форми, методи й методики викладання на ОП мають яскраво виражений студентоцентризований вектор і відображають академічну свободу всіх учасників освітнього процесу. 2. Здобувачі освіти розуміють цілі, зміст, критерії та способи оцінювання здобутих компетентностей та ПРН з кожного ОК, оскільки їхнє інформування постійне й свідоме. 3. На ОП логічно поєднано навчання й дослідження. 4. ЗВО має стратегічні плани на інтернаціоналізацію освітнього процесу та залучає до їхньої реалізації викладацький склад і здобувачів вищої освіти. 5. НПП мають високу публікаційну активність у наукових журналах і збірниках праць, що індексуються в наукометричних базах Scopus, WoS.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Недогляди НПП під час укладання силабусів / РП: – на думку ЕГ нелогічним є те, що методи навчання, відзеркалені в силабусах ОК, не зафіксовано в РП ОК (ООК01 – ООК22, ООК24, ООК26–ООК27). Експерти звернули увагу й на невідповідність інформації, наявної в РП і силабусі ООК 20 та ОП. РП передбачає ПРН 04, 05, 09, 17, 20, проте матриця ОП відображає ПРН 04, 05, 09, 17, 18, 19, 20. Цей недогляд, на думку ЕГ, дещо дезорієнтує здобувачів щодо очікуваних результатів навчання. Окрім цього, на сторінці ОП-2021 замість РП ООК 16, модуль «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» розміщено силабус ООК 14 («Вступ до мовознавства»). Рекомендуємо: у термін до початку 2023/2024 н.р. НПП ООК01 – ООК22, ООК24, ООК26–ООК27 відобразити в РП методи навчання; викладачеві ООК 20 увідповіднити зміст РП / силабуса з ОП на предмет очікуваних ПРН (зادля уникнення дезінформації здобувачів); на сторінці ОП-2021 розмістити РП ООК 16, модуль «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)»; – ЕГ вважає недоглядом те, що у переліковій рекомендованій для опрацювання літератури силабусів ООК 04, ООК 08, ООК 09, ООК 15, ООК 16 не зафіксовано наукових публікацій, доповідей за результатами досліджень викладачів, які забезпечують викладання ОК. В ООК 10 наявна лише одна праця 2015 р.; ООК 21 є лише дві праці 2014 року; ООК 21 містить три праці 2002, 2014, 2016 р.; ООК 02 – три праці 2010, 2011, 2012 р. Рекомендуємо: у термін до початку 2023/2024 н.р. доповнити перелік рекомендованої літератури в силабусах ООК 04; ООК 08; ООК 09; ООК 15; ООК 16 (Морфеміка. Словотвір) науковими публікаціями викладачів, які забезпечують викладання ОК та оновити список літератури в ООК 10, ООК 21, ООК 02 публікаціями НПП останніх 5 років, задля унаочнення участі у науково-дослідних та прикладних дослідженнях у межах ОК; – експерти переконані, що силабус дисципліни «Історія української літератури (перша половина ХІХ ст.)» потребує перегляду та оновлення контенту, позаяк містить застарілу літературу (найновіша 2016 р.). Рекомендуємо: у термін до початку 2023/2024 н.р. оновити літературу, щоб вона відображала сучасний стан наукового опрацювання галузі. 2. Позанавчальна діяльність здобувачів освіти має дещо хаотичний несистемний характер (відсутність системності в залученні студентів до оприлюднення своїх наукових праць у виданнях, зокрема студентських збірниках). Рекомендуємо: систематизувати, структурувати та логічно обумовити участь студентів у гуртковій роботі, у роботі лабораторій, наукових студій, проблемних груп тощо; систематично залучати здобувачів ОП до наукової діяльності, задля поступової підготовки до написання кваліфікаційних робіт і поліпшення процесу навчання через дослідження. 3. Неактивне і несистематичне долучення здобувачів ОП до участі у міжнародних проєктах і грантах. Рекомендуємо: активно долучати студентів до міжнародних проєктів і грантів, задля розширення і посилення інтернаціоналізації діяльності здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

На основі викладеного можемо зробити висновок, що загалом навчання й викладання за ОП сприяє досягненню заявлених у ній цілей та програмних результатів. Форми й методи роботи відповідають вимогам студентоцентризованого підходу й базуються на засадах академічної свободи усіх учасників освітнього процесу. Виявлені в процесі проведення акредитаційної експертизи недоліки, що стосуються оновлення силабусів / робочих програм ОК, залучення здобувачів до активної наукової роботи і проєктів, може бути виправлений у найкоротший термін, а отже, не є суттєвим. Вирішальними при оцінюванні за критеріями були всі підкритерії, з-поміж яких 4.1, 4.2, 4.4 мають зауваги. Тому за Критерієм 4 ЕГ встановлює відповідність В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На рівні університету є чинним Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти К-ПНУ (<http://surl.li/hwbc>) та низка інших супровідних документів, зокрема Порядок організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання... (<http://surl.li/boqhd>), у яких визначено особливості організації контролю за навчальними досягненнями здобувачів вищої освіти (форми контролю та механізми оцінювання досягнень). Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (<http://surl.li/hwbb>) основними видами контролю є діагностичний, поточний, модульний та підсумковий. Останній включає семестровий контроль (екзамен, диференційований залік, залік) і атестацію здобувачів. Обрахунок рейтингової успішності здійснюється формульно. Ваговий бал кожного навчального (змістового) модуля в межах окремих ОК врегульовано Положенням про рейтингову систему оцінювання (зі змінами та доповненнями) (<http://surl.li/hwbc>). Наразі в умовах дистанційного навчання контрольні заходи в ЗВО здійснюють з опертям на Порядок організації поточного та підсумкового контролю...(<http://surl.li/boqhd>) з використанням різних платформ (Zoom, Google Meet, Moodle, Skype, Teams й ін.), месенджерів (Viber, Telegram й ін.), е-пошти; модульний контроль у формі МКР / тестування, підсумковий – в системі Moodle із використанням автоматизованих засобів оцінювання знань. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів Сковородник М. засвідчила, що МК студенти виконують на платформі Moodle, оцінка виставляється автоматично, якщо контроль не передбачає запитань відкритого характеру (їх перевіряє викладач). За потреби викладачі пояснюють оцінки, йдуть «на зустріч», дають можливість доопрацювати матеріал. Здобувачка повідомила, що інколи, коли викладач хоче перевірити знання творів літератури, контрольні заходи відбуваються в усній формі на одній із онлайн-платформ. На зустрічах з НПП і здобувачами засвідчено, що під час поточного контролю в межах майже всіх обов'язкових ОК НПП використовують такі форми, як різні види опитувань, взаємоопитування, перевірку усних і письмових завдань, тестування, есеї, презентації, МКР. Підсумкову оцінку з дисципліни визначають шляхом накопичення балів за всі виконані завдання і види контролю, що створює надійні умови для досягнення ПРН. Окремою формою є ректорський контроль, передбачений для отримання об'єктивної інформації щодо рівня залишкових знань студентів із дисципліни. Аналіз силабусів навчальних дисциплін свідчить про відповідність обраних викладачами форм і методів контролю завданням, які вирішує освітній компонент, та їхню валідність. Гарант ОП й НПП повідомили, що на перших заняттях знайомлять здобувачів з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання і, щонайменше за місяць до початку сесії інформують про контрольні заходи і критерії оцінювання їх (вони представлені на сторінках кафедр і ОП). Студенти на зустрічі підтвердили цю інформацію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарту вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) першого (бакалаврського) рівня освіти наразі немає. Форма атестації здобувачів визначена ОП: ООК 31 «Атестаційний екзамен із психолого-педагогічної та методичної підготовки» та ООК 32 «Атестаційний екзамен із предметної підготовки» (<http://surl.li/fkowu>) та навчальним планом (<http://surl.li/fkoxd>). Атестацію здобувачів здійснює екзаменаційна комісія з опертям на чинне Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-ПНУ (<http://surl.li/ecuzx>) на підставі оцінки рівнів компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем НРК.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз представленої документації та опитування фокус-груп дозволяє зробити висновок про те, що контрольні заходи є зрозумілими, прозорими для здобувачів, об'єктивно виявляють рівень сформованості фахових компетентностей і досягнення ПРН. У ЗВО розроблено й оприлюднено нормативну документацію, що регулює проведення контрольних заходів, а саме: Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (<http://surl.li/ecvbp>); Положення про рейтингове оцінювання здобувачів ВО першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів К-ПНУ (<http://surl.li/cvtsr>); Положення про екзамени і заліки, порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні здобувачів вищої освіти на навчання до К-ПНУ (<http://surl.li/aglwm>); Порядок організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в К-ПНУ (Додаток до Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<http://surl.li/boqhd>); Положення про ректорський контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти К-ПНУ (зі змінами) (<http://surl.li/boqhd>) та ін. За свідченнями студентів, поточний контроль відбувається на практичних, семінарських і лабораторних заняттях, а також у системі Moodle. Наразі заняття, заліки й екзамени відбуваються на платформах Zoom, GoogleMeet та в системі Moodle. У ЗВО розроблено чіткий і зрозумілий алгоритм дій усіх учасників освітнього процесу під час державної атестації, що забезпечує прозорість та об'єктивність оцінювання. Будь-яких конфліктів при оцінюванні контрольних заходів не було, про що заявили гарант ОП, викладачі й здобувачі освіти на зустрічах із відповідними фокус-групами.

Онлайнова комунікація дала змогу констатувати, що всі учасники освітнього процесу поінформовані про процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів і повторного проходження їх, зокрема про можливість скористатися скринькою довіри. Так, Бережанська К. розповіла ЕГ про процедуру оскарження результатів екзаменів. Наразі фактів оскарження результатів екзаменів або підсумкової державної атестації не зафіксовано. Зокрема, здобувачі Швець А. та Сквородник М. зауважили, що їм не відома інформація про конфлікти. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів досягається шляхом відкритої інформації про систему накопичення балів (віддзеркалено в РП / силабусах; зафіксовано в журналах роботи академічної групи і в електронному); про бали, отримані здобувачами, за підсумковий контроль (в системі Moodle) та під час атестації (їх обраховують шляхом середньостатистичного значення оцінок, виставлених кожним членом ЕК). Перевагою є автоматизована перевірка практичних робіт в системі Moodle на дотримання академічної доброчесності (за допомогою Unichек). Відтак можна зробити висновок, що студенти задоволені й контрольними заходами, і відповідними оцінками.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання АД визначено в документах ЗВО: Стратегії розвитку К-ПНУ (<http://surl.li/bkjcg>), Положенні про дотримання АД ... (<http://surl.li/cxmzn>), Кодексі АД К-ПНУ (нова редакція) (<http://surl.li/bkxyp>), Методичних рекомендаціях з перевірки курсових, дипл. / кваліфікац. робіт (проектів), дис., автореф. ... (<http://surl.li/bkqok>). Здобувачі ЗВО, зокрема ОП, що акредитується, поінформовані про важливість дотримання АД та наслідки в разі встановлення академічної недоброчесності. На зустрічі з академ. персоналом гарант ОП зазначила, що «наукові роботи здобувачів, зокрема курсові, перевіряють на наявність текстових збігів. Перевірка здійснюється в системі Moodle. За місяць до захисту студенти завантажують роботи у спеціальні теки ОК Курсова робота і за допомогою онлайнового сервісу «Unichек» отримують звіт. Якщо на теорет. рівні відсоток текстових збігів перевищує норму, то робота набуває формату «чернетка» і студент має право доопрацювати її, а потім знову відправити на перевірку науковому керівнику. Перед написанням курсової здобувачі пишуть спеціальну заяву і своїм підписом засвідчують, що не порушують АД, керівники її теж підписують. Марчук Л.М. додала, що на кожній кафедрі є відповідальна особа, яка супроводжує / допомагає студентів під час завантаження роботи. І зауважила, що наразі не було випадків порушення АД. Шеремета Н.П зазначила, що орієнтовна тематика курсових робіт представлена на сайті у рубриці «Навчальна робота» (<http://surl.li/fkrew>) для того, аби студенти могли обрати напрямок, що цікавить. Здобувачі ВО повідомили, що інформацію про АД отримують від викладачів на заняттях, під час науково-дослідної роботи, на вебсайті ЗВО. Так, Кир'янова-Щур М. розповіла ЕГ процедуру перевірки робіт на наявність текстових збігів і зауважила, що вона навчається лише 1 рік, тому ще не подавала своїх робіт на перевірку. Студенти засвідчили, що перед написанням курсової роботи пишуть заяву. Здобувачі добре поінформовані про різні види порушень АД, про те, куди потрібно звертатися в разі виявлення порушень, вони не знають. Здобувачка Ковальська А. повідомила ЕГ про системат. опитування здобувачів щодо АД та назвала заходи з її популяризування: лекції, онлайнві семінари, опитування / анкетування, флешмоби, зокрема онлайнві семінар «АД: виклики і можливості». Анкетування здобувачі проходять щосеместру (покликання на анкету: <http://surl.li/dwvyx>; <http://surl.li/dxslt>). За порушення АД здобувачі ВО можуть бути притягнені до такої академ. відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного ОК ОПІ; відрахування з К-ПНУ; позбавлення академічної стипендії тощо. Отже, всі учасники освіт. процесу поінформовані про наслідки й відповідальність за академічну недоброчесність, ознайомлені з нормативними документами К-ПНУ щодо дотримання АД, проте ЗВО не практикує підписання Декларацій про дотримання АД (засвідчено під час зустрічі з керівником та менеджментом і студентами).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: оцінювання поточної успішності здобувачів шляхом автоматизованої перевірки практичних робіт в системі Moodle на дотримання академічної доброчесності (за допомогою онлайнового сервісу «Unichек»), що додатково забезпечує об'єктивність контролю. Позитивні практики: використання різних платформ (Zoom, Google Meet, Moodle, Skype, Teams й ін.), месенджерів (Viber, Telegram й ін.), е-пошти для забезпечення гнучкого, доступного, практично орієнтованого навчання й організації форм контролю студентів під час онлайнного навчання; складання підсумкового контролю в системі Moodle із використанням автоматизованих засобів оцінювання знань; активне залучення студентства, НПП до популяризації академічної доброчесності, про що свідчить інформація, оприлюднена на вебсторінках кафедр, бібліотеки, окремої вебсторінки «Академічна доброчесність» на сайті ЗВО та отримана ЕГ під час інтерв'ювання фокус-груп.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: ЗВО не практикує підписання Декларацій про дотримання академічної доброчесності. Рекомендуємо К-ПНУ до початку I семестру 2023/2024 року розробити Декларацію про дотримання академічної доброчесності (для здобувачів і НПП), з якою до кінця I семестру мають ознайомитися і підписати всі учасники освітнього процесу задля підтвердження факту ознайомлення з наслідками порушень академічної доброчесності; взятих на себе зобов'язань дотримуватися академічної доброчесності. Означений недогляд не є суттєвим. На зустрічі ЕГ з керівником та менеджментом засвідчено, що робота в цьому напрямі наразі ведеться.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література)» загалом відповідає критерію 5. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, оприлюднюються вчасно і знаходяться у відкритому доступі. НПП і здобувачі вищої освіти дотримуються правил та процедур проведення контрольних заходів. На ОП популяризують академічну доброчесність, використовують технологічні рішення для перевірки наукових робіт на унікальність. Здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності. Відсутність розробленої Декларації про дотримання академічної доброчесності (для здобувачів і НПП) не впливає на якість освітнього процесу та не ускладнює отримання освітніх послуг. Вирішальним в оцінюванні критерію стала відповідність нормативним вимогам у межах кожного підкритерію, наявність сильних сторін, позитивних практик та відсутність суттєвих недоліків.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відомості про СО, інтерв'ювання НПП, здобувачів, випускників та роботодавців уповажнили ЕГ до висновку, що до викладання в межах ОП залучено фахівців, академічна і професійна кваліфікація яких забезпечує досягнення задекларованих цілей та ПРН. Аналіз Таблиці 2 «Відомостей про СО» засвідчив, що викладання на ОП забезпечують 25 викладачів (5 докторів наук: 4 д. філол. н., 1 д. пед. н.; 20 кандидатів наук: 7 канд. філол. н., 2 канд. іст. н., 2 канд. філос. н., 6 канд. пед. н., 2 канд. псих. н., 1 канд. н. з фіз. вих. і спорту), з-поміж яких 23 працюють за основним місцем роботи і 2 за сумісництвом. 100 % (25) викладачів мають науковий ступінь. Переважно це досвідчені НПП, які мають стаж науково-педагогічної роботи понад 10 років (97%, 24 особи). Про відповідність академічної кваліфікації викладачів ОП дисциплінам свідчить суголосні напрямку ОП та/або змістові ОК дипломи про вищу освіту, наукові ступені, а також атестати про вчені звання (табл. 2 Відомостей про СО). Освітній процес за ОП викладачі забезпечують і авторськими публікаціями, виданнями навчально-методичного характеру (там само). Матеріали з профілів НПП у Google Scholar, Scopus, Web of Science та інших пошукових систем підтвердили їхню публікаційну активність і відповідність тематики наукових праць ОК, які вони викладають. На покращення якості освітнього процесу скеровані й напрями, форми, види, теми стажувань і підвищень кваліфікації викладачів ОП (Марчук Л.М., Попович А.С., Коваленко Б.О., Коваленко Н.Д., Ладиняк Н.Б., Шавчук З.С., Дзюбак Н.М.) (<http://surl.li/ebsji>). Відповідність професійної кваліфікації НПП освітнім компонентам загалом засвідчена, зокрема, достатньою кількістю (п'ять і більше) публікацій у наукових виданнях визначених рівнів. Окрім високої академічної активності, експерти пересвідчилися, що значний відсоток викладачів ОП мають базову освіту вчителя та/або стаж роботи в ЗЗСО (Марчук Л.М., Попович А.С., Коваленко Б.О., Коваленко Н.М., Ладиняк Н.Б., Рарицький О.А., Дзюбак Н.М., Шеремета Н.П., Починок Л.І., Савицька О.В., Поліщук С.В. та ін.). Керівництво К-ПНУ заповнило, що політика добору НПП для викладання ОК є прозорою, це вирішують колегіально. При цьому насамперед ураховується досвід роботи (зокрема в ЗЗСО), відповідність ліцензійним умовам, публікаційна активність, стажування і підвищення кваліфікації тощо.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів унормовує Порядок проведення конкурсного відбору ... у К-ПНУ (нова редакція) (<http://surl.li/bhrzx>). Відповідно до цього Порядку конкурс на заміщення вакантної посади НПП оголошує ректор, про що видається наказ (п. 2.7). Оголошення про його проведення, терміни й умови публікуються на офіційному вебсайті університету. При цьому першим днем оголошення конкурс. відбору вважають наступний після дати розміщ. (публікації) оголошення день (п.2.11). Основними засадами конкурс. добору є відкритість, гласність, законність, колегіальність прийняття рішень, незалежність, об'єктивність, неупереджене ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. Як засвідчила нач. відділу кадрів Олійник І.І. на зустрічі з ЕГ, саме професіоналізм

претендентів на вакантні посади та їх спроможність забезпечити якість викл. відповідно до цілей ОП є вирішальними для результат. конкурсного відбору. Основні кваліф. вимоги до претендента на вакантну посаду НПП чітко прописані в Порядку провед. конкурс. відбору. До уваги береться: освіта, наук. ступінь, вчене звання, кількість та якість наук. та метод. праць, зокрема, у фах. виданнях із відповідної галузі науки, публікацій у видан. із індексом цитування (за останні 5 років); підвищ. кваліфікації за останні 5 років; виконання ліценз. кадрових вимог; рівень викладання дисциплін (результ. анкетування «Викладач очима студентів»). Відповідність особи умовам оголошеного конкурсу встановлює конкурсна комісія, створена наказом ректора. Інтерв'ювання НПП засвідчили, що вони ознайомлені з відповід. вимогами до кандидатів на посади і підтверджують, що конкурсний відбір викладачів здійснюється прозоро, відповідність вимогам є запорукою забезпечення необхідного рівня їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. До прикладу, в оголошенні від 29.11.2022 р. йдеться про те, що на кафедрі укр. мови є 1 вільна ставка доцента (<http://surl.li/eewth>). Зміст оголошення містить вичерпну інформацію, відтак це уможливило долучення до участі в конкурсі не лише НПП К-ПНУ, а й усіх зацікавлених осіб. ЕГ на зустрічі з допоміж. структур. підрозділами довідалася, що за результатами провед. конкурсу посаду обійняла Шеремета Н.П. Нач. відділу кадрів повідомила, що заяв ззовні не надходило. На запит. «Як урахують рейтинг. оцінку діяльності претендента на вакантну посаду, якщо він / вона з іншого ЗВО чи тимчасово не працює?» ЕГ отримала відповідь: у випадку, якщо на одне вакантне місце претенд. двоє НПП з яких один працює в К-ПНУ, інший ні, то щорічне рейт. оцінювання до уваги не беруть, урахов. лише відповідність ліценз. вимогам. Щорічний рейтинг НПП (<http://surl.li/eepng>), що здійснюється з опертям на Положення про щорічне рейтингове оцінювання діяльності НПП К-ПНУ (<http://surl.li/czhwm>), унеможливило необ'єктивне оцінювання комісією діяльності претендента на заміщення вакантної посади чи продовження з НПП терміну дії контракту. Кількісний та якісний склад НПП, задіяних в реалізації ОП, відповідає запитам ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У К-ПНУ наявна практика залучення працедавців до організації та реалізації освітнього процесу, про що ЕГ пересвідчилася на зустрічах із різними фокус-групами. Під час інтерв'ювання виявлено, що на ОП залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається системно, не обмежується практикою, яка проходить у ЗЗСО. Так, на зустрічі з працедавцями (нач. Управл. освіти та науки К-ПМР, головою ради роботод. Мельником С.В.; завід. відділу навч. укр. мови і літер. ІП НАПНУ Горошкіною О.М.; дирек. ліцею № 9 ім. А.М. Трояна К-ПМР, членом ради роботод. Осадчук Н.В.; дирек. ліцею № 3 К-ПМР Токар О.В.; заступ. дирек. з навч. роботи ліцею № 17 К-ПМР Гончарук Л.Г.; заступ. дирек. з наук.-метод. роботи ліцею № 5 К-ПМР Золочевською Н.В.; дирек. Човгузівської гімназії Теофіпольської селищ. ради Хмельницького р-ну Маринюк Л.В.; головою метод. об'єднання учителів укр. мови і літер. м. Кам'янець-Подільського Лупійчук А.В.; консультантом ЦПРПП К-ПМР, модератором проф. спільнот учителів гуманітар. дисциплін і шкільних бібліотекарів Лівіцькою С.В.; консультантом ЦПРПП Дунаєвської МР, координатором профес. спільнот учителів укр. мови і літерат. та ін. предметів Чумак Н.В.; дирек. ліцею № 15 К-ПМР Чижевською О.М.; заступ. дирек. з навч. роботи ліцею № 16 К-ПМР Ковальчук Л.Й.; заступ. дирек. з навч.-вихов. роботи ліцею № 12 К-ПМР Коробчук Т.М.; дирек. Кам'янець-Подільського приват. НВК «Антей» К-ПМР Блажковою І.А.) підтверджено їхню співпрацю з гарантом ОП, кафедрою укр. мови і кафедрою історії укр. літ. та компаративістики. Стейкхолдери повідомили, що їх запрошують на розширені засідання кафедри УМ з обговорення ОП, дослухаються до їхніх пропозицій. Працедавці відзначили високий рівень теоретичної та практичної підготовки випускників ОП. Означена фокус-група під час спілкування підтвердила свою безпосередню участь в опитуванні щодо якості ОП. Під час інтерв'ювання здобувачів експерти переконалися, що роботодавці співпрацюють зі студентами. Так, Швець А. повідомила, що вона разом з одноклассниками долучалася до відкритої лекції у школі; Бережанська К. додала, що відвідувала лекцію, яку провела заступ. дирек. з навч. роботи ліцею № 17 К-ПМР Людмила Гнатівна; Сковородник М. розповіла ЕГ, що МВУЛ у них викладає вчитель і вона наводить багато прикладів з власного досвіду; Кир'янова-Щур М. повідомила, що лабор. заняття з МВУЛ у них провела вчитель Лупійчук А.В., вона ж була у здобувачки і керівником курсової з МВУЛ. Експерти з'ясували, що Лупійчук А.В. працює в університеті за сумісництвом, тому активно долучається до освітнього процесу. На зустрічі з ЕГ роботодавці зазначили, що зацікавлені в співпраці із ЗВО (та викладачами ОП зокрема) і планують употужнювати її. ЕГ не має сумнівів у тому, що ця співпраця системна і результативна, що рівень фахової компетентності вчителів, залучених до проведення занять на ОП, відповідає вимогам, однак є вагання в тому, що керівниками наукових робіт, зокрема курсових, потрібно призначати вчителів ЗЗСО.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Кафедра української мови й кафедра історії української літератури та компаративістики до аудиторних занять на ОП активно залучають експертів галузі, представників працедавців, професіоналів-практиків із України та закордону. Означені групи фахівців викладають ОК, долучаються до керівництва практикою або читають гостьові лекції. Протягом 2021–2022 н.р. на ОП, що акредитується тривала низка заходів. Зокрема, як викладачі ООК 14 залучені учителька української мови та літератури, голова методичного об'єднання учителів української мови і літератури м. Кам'янець-Подільського Лупійчук А.В. та заступник директора з науково-методичної роботи ліцею № 5 К-ПМР Золочевська Н.В. Гостьовими лекторами були провідні науковці й фахівці в галузі з різних закладів освіти, зокрема Набитович І. («Поезія Михайла Драї-Хмари: Weltschmerz буття», <http://surl.li/fkxiz>), Кондратенко Н. («Український політичний дискурс: лексико-граматичні особливості й тенденції експресивізації мовлення», <http://surl.li/efgnt>); Космеда Т. («Дух» літери, або буква – першоелемент лінгвокультури», <http://surl.li/fkxnw>); Бондарева О. («Війна і сучасна українська драматургія», <http://surl.li/fkxpu>) та ін. Позитивною практикою є те, що вже вісім років поспіль

гостьові лекції до днів пам'яті І. Огієнка публікуються окремими виданнями (<http://surl.li/eflza>). Експерти переконані, що така неформальна співпраця позитивно впливає на якість освітнього процесу (підтверджено на зустрічах з академічним персоналом, працевластувачами, здобувачами, випускниками). ЗВО практикує залучення експертів галузі, представників роботодавців на умовах підписаних угод про співпрацю.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Звіт про самооцінювання та інтерв'ю засвідчують, що керівництво К-ПНУ всіляко сприяє професійному розвитку викладачів. Означений розвиток НПП є складником системи внутрішнього забезпечення якості освіти Університету Огієнка, який урегульовано Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у К-ПНУ (нова редакція) (<http://surl.li/bkryb>). Основними видами підвищення кваліфікації в ЗВО є стажування, навчання за програмою підвищення кваліфікації, зокрема участь у семінарах, тренінгах майстер-класах за умови внесення їх до програми підвищення кваліфікації та відповідності основним напрямкам підвищення кваліфікації (<http://surl.li/bkryb>). Викладачі ОП, що акредитується систематично підвищують кваліфікацію в українських і зарубіжних освітніх та наукових установах / закладах, зокрема: беруть участь у міжнародних стажуваннях і проєктах (Марчук Л.М., Попович А.С., Коваленко Н.Д., Ладиняк Н.Б., Дзюбак Н.М., Починок Л.І., Рарицький О.А. й ін.). Інформація підтверджена під час інтерв'ювання фокус-групи, а також відповідними сертифікатами та віддзеркалена на сайті кафедр (<http://surl.li/ebsji>; <http://surl.li/estoe>); майстер-класах, тренінгах, вебінарах (Попович А.С. – серія майстер-класів з новітніх методик навчання української мови «Академія ігрових технологій», Київський університет імені Бориса Грінченка; тренінг у рамках проєкту «Цифрова грамотність освітян», вебінар «Нові підходи до організації сучасного уроку української мови» й ін.); є членами професійних та/або громадських об'єднань: Марчук Л.М. (член Національної спілки краєзнавців України, Всеукраїнської громадської організації «Подільська освітня платформа», Кам'янець-Подільського об'єднання товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, наукової організації «Центр українсько-європейського наукового співробітництва»), Попович А.С. (член Всеукраїнської громадської організації «Подільська освітня платформа», Української асоціації дослідників освіти), Рарицький О.А. (завідувач науково-дослідного центру огієнкознавства; член Національної спілки краєзнавців України й ін.); співпрацюють з міжнародною спільнотою як члени редколегій, рецензенти наукових журналів «Zeszyty Wiejskie»; «Studia teologiczno historyczne Śląska Opolskiego»; «Głos – język – komunikacja», «Studia Ukrainica Posnaniensia». Зазначена інформація була підтверджена на зустрічах з академічним персоналом. НПП, проректор з наукової роботи та головний бухгалтер підтвердили інформацію про те, що ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації, зокрема, й через систему премій, наприклад, за публікації у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS, перше місце в щорічному рейтингу оцінювання діяльності й ін. Позитивною практикою є наявність у ЗВО власного Проєкту «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ» (<http://surl.li/efkzq>). Однак, як з'ясувалося під час комунікації з НПП, розрахована вона лише для молодих викладачів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У К-ПНУ система заохочення працівників до розвитку викладацької майстерності регламентована низкою Положень (<http://surl.li/eflhw>; <http://surl.li/bkrgi>; <http://surl.li/eflbq> та і ін. Як було підтверджено під час зустрічей з адміністрацією, сервісними підрозділами і НПП в університеті застосовується система заохочувальних заходів, до якої входять різні нагороди і преміювання. Так, розвиток викладацької майстерності стимулює щорічне рейтингове оцінювання діяльності НПП. За його результатами викладачі з високим і достатнім рівнем ефективності роботи можуть бути морально та матеріально заохочені (п. 4.2, <http://surl.li/czhwm>). НПП, які реалізують ОП, мають низку відзнак різного рівня, що оприлюднені на вебсторінці кафедри української мови (<http://surl.li/eflfe>). Сайт ЗВО має вебсторінку «Дошка пошани» (<http://surl.li/eflfg>), що демонструє світлина викладачів, які мають значні здобутки. 3-поміж НПП, які забезпечують ОП на «дошці» представлені Марчук Л.М., Попович А.С. Комунікація із фокус-групами (академічного персоналу та допоміжних структурних підрозділів) засвідчила, що за на ОП у 2022 році за публікацію наукових статей у журналах, що індексуються в Scopus, WoS отримала премію Коваленко Н.Д., за високі місця в рейтингу – Марчук Л.М., Коваленко Н.Д. й ін.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Аналіз документації та метод інтерв'ювання різних фокус-груп засвідчив сформованість потужного колективу науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації ОП, високий рівень оцінки їхньої роботи здобувачами й випускниками ЗВО. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через усталену систему заохочення та стимулювання розвитку їхньої майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: На ОП керівником курсових проєктів була вчитель Лупійчук А.В. Рекомендуємо в подальшому керівниками наукових робіт призначати науково-педагогічних працівників, а вчителів – консультантами, адже керувати науковими роботами повинні ті, хто має відповідний досвід їх написання і здійснення дослідження (кандидати наук, доктори наук).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом ОП та освітня діяльність за нею відповідають критерію 6: реалізацію ОП забезпечує потужний склад науково-педагогічних працівників, академічна та професійна кваліфікація яких відповідає заявленим цілям і програмним результатам; процедура конкурсного добору НПП є прозорою; до організації освітнього процесу залучено зовнішніх стейкхолдерів, експертів галузі; ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів і стимулює підвищення їхньої майстерності. Вирішальними при оцінюванні за критеріями були всі підкритерії, з-поміж яких 5.3 має завагу. Виявлені недоліки несуттєві, їх можна виправити в процесі подальшої реалізації ОП. Тому за Критерієм 4 ЕГ встановлює відповідність В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси ЗВО формуються шляхом надходження бюджетних коштів (загальний фонд) та власних надходжень К-ПНУ (спеціальний фонд). У здобувачів вищої освіти, що навчаються за цією ОП, освітній процес відбувається у навчальному корпусі №1, де наявні лекційні аудиторії, обладнані мультимедійними комплексами (авд. 406, 410, 416, 419, 421), спеціалізовані комп'ютерні класи (авд. 318, 403, 210), лабораторії (<http://surl.li/fkibp>), кабінет педагогічної практики. Інформація про матеріально-технічну базу К-ПНУ й навчально-наукового інституту української філології та журналістики зокрема розміщена на YouTube (<http://surl.li/fkfmh>). У навчальному корпусі №1 наявні актові зали, буфет, наукова бібліотека, читальні зали, гімнастичний зал, зал для занять аеробікою, тренажерний зал для реабілітації. Заняття з фізичної культури відбуваються на стадіоні К-ПНУ, що знаходиться неподалік гуртожитку №1, де й проживають здобувачі вищої освіти ОП, що проходить акредитацію. У гуртожитку №1 створено достатньо належні умови проживання для здобувачів вищої освіти, зокрема встановлено металопластикові вікна, електричні водонагрівачі, при вході до гуртожитку підйомник для маломобільних груп здобувачів вищої освіти, зремонтовано вбиральні й душові, обладнано пральню. Поряд із гуртожитком знаходиться спортзал, що одночасно слугує й укріттям. Медичне обслуговування здійснюється в здоров'язі університету, що розташований у гуртожитку №1. Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти та представниками органів студентського самоврядування, студенти запевнили, що їх цілком влаштовують житлово-побутові умови в гуртожитку. ЕГ переконалася, що для реалізації ОП, яка проходить акредитацію, Наукова бібліотека К-ПНУ та кафедри, що реалізують цю ОП, на високому рівні забезпечені навчально-методичними посібниками, підручниками та фаховими виданнями. ЕГ встановлено, що К-ПНУ має достатні фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП, що досягає визначені ОП цілі та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення зустрічей із різними фокус-групами, ЕГ переконалася, що здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники мають вільний доступ до всієї інфраструктури К-ПНУ, інформаційно-методичних ресурсів (<http://surl.li/fkipz>; <http://surl.li/cvtgh>), необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП; репозитарію (<http://surl.li/fkiql>), мають можливість безоплатно користуватися послугами Наукової бібліотеки, навчально-методичним забезпеченням кафедр, що реалізують цю ОП. У корпусах функціонує локальна комп'ютерна мережа, яка забезпечує безоплатний доступ усіх учасників освітнього процесу до Wi-Fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час відеоперегляду матеріально-технічної бази та корпусів, ЕГ встановила безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Безпека освітнього середовища здобувачів визначена Стратегією розвитку К-ПНУ на 2020-2030 роки, Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу К-ПНУ, Положенням про порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників і здобувачів вищої освіти К-ПНУ, Правилами внутрішнього розпорядку К-ПНУ, Положенням про користування гуртожитком К-ПНУ (<http://surl.li/fkjem>). К-ПНУ має достатню кількість укріплень, що в умовах дії правового режиму воєнного стану є невід'ємним складником у провадженні освітньої діяльності та сприяє безпеці учасників освітнього процесу. Навчальний корпус №1 оснащений відеоспостереженням, оновленою системою протипожежного захисту. Здобувачі вищої освіти розповіли, що систематично проводяться інструктажі з дотримання техніки безпеки, оприлюднюються інструкції, відеоролики (<http://surl.li/fkjhr>), дописи в газеті «Студентський меридіан» (<http://surl.li/fkjhv>). Психологічну допомогу здобувачам вищої освіти та НПП безоплатно надає соціально-психологічна служба К-ПНУ (<http://surl.li/fkjuo>). ЕГ встановлено, що здобувачі вищої освіти виформовують індивідуальну освітню траєкторію (<http://surl.li/fkive>), обирають форми виконання завдань на заняттях, визначають напрями дослідницько-пошукової роботи (<http://surl.li/fkivi>). На базі К-ПНУ діють ораторський, читацький і спортивний клуби, школи волонтерства та екскурсовода, театральні студії «Естель» та «Елевсія», танцювальний колектив «Горлиця» (<http://surl.li/fkjwf>; <http://surl.li/fkijwk>). Представники студентського самоврядування розповіли, що в К-ПНУ проводиться низка заходів, зокрема спортивні й інтелектуальні заходи, дебатні тренінги, квести, народознавчі свята (<http://surl.li/fkjxe>; <http://surl.li/fkjxi>; <http://surl.li/fkjxn>; <http://surl.li/fkjxr>), факультетський бал (<http://surl.li/fkjxx>). Студенти та НПП мають змогу покращити знання з іноземної мови в Лінгвістичному центрі, що функціонує при К-ПНУ (<http://surl.li/dfhxf>). Представники студентського самоврядування розповіли, що з метою врахування інтересів здобувачів у К-ПНУ проводяться опитування (<http://surl.li/fkkbi>), зустрічі з ректором («Кава з ректором», <http://surl.li/fkkbl>), із директором ННІ УФЖ («Спілкуємося з директором», <http://surl.li/fkkbu>). За потреби здобувачі вищої освіти можуть скористатися електронною скринькою довіри (<http://surl.li/deybj>), телефоном довіри (03849 3-05-13) та скринькою довіри для паперових звернень, яку розміщено на першому поверсі навчального корпусу №1. Скарг від здобувачів ОП, що проходить акредитацію, не надходило. ЕГ робить висновок, що учасники освітнього процесу цілком задоволені створеним для них освітнім середовищем, яке є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час здійснення акредитаційної експертизи, ЕГ встановлено, що освітню, організаційну, інформаційну, консультативну, соціальну та психологічну підтримку здобувачів вищої освіти забезпечують структурні підрозділи та адміністрація К-ПНУ, директорат ННІ УФЖ, кафедри, що задіяні у реалізації ОП, гарант ОП, НПП, куратори академічних груп, практичні психологи соціально-психологічної служби у співпраці зі студентським самоврядуванням. Актуальну інформацію (новини, оголошення, основні нормативні документи, графіки освітнього процесу, розклади занять, розклади екзаменів) учасники освітнього процесу можуть отримати на офіційному вебсайті К-ПНУ (<http://surl.li/deyrc>), сторінках К-ПНУ в Facebook (<http://surl.li/fkksb>) та Instagram (<http://surl.li/fkksk>); сторінці ННІ УФЖ у Facebook (<http://surl.li/fkksk>). Комунікація зі здобувачами вищої освіти відбувається під час неформальних зустрічей з ректором (проект «Кава з ректором», <http://surl.li/fkksw>; <http://surl.li/fkkbl>), щотижневих зустрічей дирекції і студентської ради ННІ УФЖ (<http://surl.li/fkcto>), спілкування з директором інституту (проект «Спілкуємося з директором», <http://surl.li/fkkbu>), під час проведення навчальних занять та консультацій (<http://surl.li/fkkuh>; <http://surl.li/fkkuk>), кураторських годинах, через тематичні групи у Viber, Telegram, WhatsApp тощо. НПП розповіли, що під час дистанційного навчання спілкування здійснювалося за допомогою навчальної платформи Moodle, застосунків для відеоконференцій Zoom, Meet, месенджерів, корпоративної пошти К-ПНУ. Під час огляду навчальної платформи Moodle ЕГ встановлено часткову наповненість курсів ОП, зокрема відсутність опорних конспектів лекцій для здобувачів вищої освіти. Консультування щодо програм академічної мобільності здійснює відділ міжнародних зв'язків (<http://surl.li/fkkuv>), щодо працевлаштування - відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (<http://surl.li/cxmsn>), на сторінці подано банки вакансій та резюме, відомості про зв'язки з роботодавцями. Організаційну та інформаційну підтримку здобувачів вищої освіти, у тому числі з особливими освітніми потребами, здійснює студентське самоврядування, зокрема студентський сенат (<http://surl.li/fkxss>); соціальну - профком студентів, аспірантів та докторантів (<http://surl.li/fkxsv>) і соціально-психологічна служба (<http://surl.li/fkxsv>), правову допомогу - юридичний сектор (<http://surl.li/fkkyu>). Студенти цієї ОП зазначили про достатній рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної, соціальної та психологічної підтримки від К-ПНУ, про що й свідчать результати опитувань здобувачів освіти щодо задоволеності механізмами підтримки університету (<http://surl.li/fkknz>; <http://surl.li/fkknz>; <http://surl.li/fkknz>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Адміністрація К-ПНУ та дирекція ННІ УФЖ під час проведення фокус-груп розповіли, що реалізація права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб

визначена Правилами прийому до К-ПНУ (<https://cutt.ly/G2XZFEH>), Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://cutt.ly/iSw068s>), Положенням про організацію інклюзивного навчання в К-ПНУ (<https://cutt.ly/pX9VxOJ>)(<https://cutt.ly/pSkfRAn>), Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших осіб з числа маломобільних груп населення в К-ПНУ (<https://cutt.ly/MMtkgxZ>). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася у наявності в навчальній лабораторії цифрової економіки (210 авд.) настільного принтера шрифту Брайля (VP EmBraille Viewplus VPTT1702-01); кнопок виклику супроводу для осіб з особливими освітніми потребами, пандусу в гуртожитку №1, де мешкають здобувачі вищої освіти ОП, що проходить акредитацію. ЕГ встановлено факт відсутності пандусів для пересування маломобільних груп здобувачів до сховищ навчального корпусу та гуртожитку, актові зали та наукової бібліотеки, дирекції ННІ УФЖ та кафедр, які реалізують цю ОП, що значно ускладнює доступність таких здобувачів вищої освіти до повноцінного університетського життя. Адміністрація К-ПНУ та дирекція ННІ УФЖ запевнили, що ЗВО максимально сприяє комфортному перебуванню осіб з особливими освітніми потребами на території К-ПНУ. Гарант ОП, яка проходить акредитаційну експертизу, зазначила, що під час реалізації ОП здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами не було.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У К-ПНУ наявна чітка та зрозуміла політика й процедури вирішення конфліктних ситуацій. Основні положення щодо проявів сексуальних домагань, утисків, гендерної нерівності та дискримінації, відповідальність за ці порушення регламентує Кодекс академічної доброчесності К-ПНУ (<http://surl.li/fkloi>), Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у К-ПНУ (<http://surl.li/fklol>). Правила, стандарти, процедури щодо виявлення, протидії та запобігання корупції в діяльності К-ПНУ визначено Антикорупційною програмою К-ПНУ на 2021–2023 рр. (<http://surl.li/fklor>). Система заходів із запобігання й протидії корупції та отримання неправомірної вигоди у К-ПНУ представлена на офіційному вебсайті ЗВО у розділі «Запобігання корупції в К-ПНУ» (<http://surl.li/fkloy>). Здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП, що проходить акредитацію, розповіли, що в разі виникнення конфліктної ситуації вони можуть звернутися до дирекції навчально-наукового інституту або до адміністрації К-ПНУ чи скористатися електронною скринькою довіри (<http://surl.li/deybj>), телефоном довіри (03849 3-05-13) та скринькою довіри для паперових звернень. Студенти та представники студентського самоврядування під час відеозустрічей зазначили про відсутність конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Здобувачі вищої освіти, що навчаються за цією ОП беруть участь в анкетуванні щодо виявлення проявів булінгу, конфліктних ситуацій, випадків сексуальних домагань, утисків, гендерної нерівності і дискримінації, випадків булінгу (<http://surl.li/fklsb>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною ОП, що проходить акредитацію, є потужна навчально-методична база, яка постійно поповнюється та оновлюється новітніми виданнями як і самих НПП, що забезпечують реалізацію цієї ОП, так і фаховими виданнями мовознавців і літературознавців України та періодичними виданнями провідних наукових установ та інститутів Національної академії наук. ЕГ вважає сильною стороною наявність безпечного освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ відзначає низку можливостей, які дозволяють задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП: передовсім, це активна діяльність студентського самоврядування та студентських організацій, наукових гуртків кафедр, наявність профільованих лабораторій, робота Лінгвістичного центру. Варто відзначити дотримання К-ПНУ політик та процедур врегулювання конфліктних ситуацій, у т.ч., пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. ЗВО активно провадить механізми постійної освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. У приміщеннях навчального корпусу №1, де відбувається освітній процес для здобувачів вищої освіти цієї ОП розміщені інформаційні стенди, що містять усю необхідну інформацію щодо повноцінного здійснення навчального процесу, можливості скористатися соціальною та консультативною підтримкою, скринькою довіри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабка сторона: ЕГ помітила часткову наповненість навчально-методичним матеріалом курсів у системі Moodle, зокрема відсутність конспектів лекцій з навчальних дисциплін. Рекомендація: покращити навчально-методичне забезпечення освітнього середовища Moodle шляхом розміщення на сторінках курсів опорних конспектів лекцій до початку 2023/2024 н.р., що полегшить опанування матеріалу здобувачами вищої освіти в умовах сьогодення. Слабка сторона: під час перегляду матеріально-технічної бази та зустрічей з адміністративним персоналом та менеджментом ЗВО, ЕГ встановлено факт відсутності пандусів до сховищ, приміщень бібліотеки, деканату та кафедр навчально-наукового інституту, що значно ускладнює доступ здобувачів вищої освіти з особливими освітніми

потребами до інфраструктури ЗВО. Рекомендація: удосконалити умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, зокрема забезпечити доступ таких осіб до сховищ, бібліотеки, актової зали, деканату навчально-наукового інституту, облаштувавши їх пандусами до 01/08/2023 р.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час проведення акредитаційної експертизи цієї ОП, ЕГ встановлено, що К-ПНУ створив безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу. ЗВО забезпечив достатні умови для реалізації потреб та інтересів здобувачами вищої освіти, які навчаються за цією ОП. У К-ПНУ існують чіткі і зрозумілі політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для усіх учасників освітнього процесу. ЕГ встановила, що К-ПНУ чітко та послідовно дотримується цих вимог під час реалізації ОП, що акредитується. Визначальним в оцінюванні Критерію 7 на рівні відповідності "В" став підкритерій 7.6. Підкритерії 7.1-7.3 ЕГ визначає як такі, що цілком відповідають вимогам, а підкритерії 7.4 і 7.5 - частково. ЕГ вважає вказані недоліки несуттєвими, критичними, їх можна усунути впродовж 2023 року.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Відповідно до Положення про освітні програми в К-ПНУ (<http://surl.li/fkeak>), яке й визначає процедури розроблення, періодичного перегляду та моніторингу, перегляд ОП відбувається щороку (за потреби – двічі на рік). Гарант інформує про моніторинг ОП шляхом публікації оголошення на сторінці кафедри української мови (<http://surl.li/fkxla>). У процесі моніторингу відбуваються зустрічі із стейкхолдерами, результатом яких є укладання порівняльної таблиці пропозицій стейкхолдерів (<http://surl.li/fkxmv>) та аналітичний звіт (<http://surl.li/fkxnf>). Як заповнила гарант ОП, результати аналітичного звіту обговорюються на розширених засіданнях кафедри української мови, ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти та вченої ради навчально-наукового інституту української філології та журналістики. Внутрішнім забезпеченням якості ОП безпосередньо займається навчально-методичний центр забезпечення якості освіти, надаючи необхідний супровід та консультації. ЕГ встановлено, що перегляд ОП відбувається періодично із залученням як внутрішніх, так і зовнішніх стейкхолдерів, про що свідчить низка проведених проєктною групою та ЗВО опитувань здобувачів вищої освіти, НПП, роботодавців та випускників (<http://surl.li/fkxuh>). За результатами останнього перегляду ОП, що проходить акредитацію, проєктною групою було враховано низку пропозицій та впроваджено їх в ОП, зокрема в силабуси ОК додано розділ «Методи навчання і форми оцінювання», оновлено ОК через пропозиції найновішої основної та допоміжної літератури (ООК 06, 03, 10, 13, 14, 15, 16 та ін.), подальше впровадження інноваційних студентозорієнтованих методів і прийомів навчання (ООК 07, 11, 14, 15 та ін.), у силабусах і робочих програмах удокладнено критерії оцінювання та ін. У змістовому наповненні ООК 01 взято до уваги рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про історико-культурну складову освітнього процесу (21.06.2022 р.). ЕГ запевняє, що проєкти ОПП, гугл-форми для зауважень і пропозицій роботодавців, випускників, здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників й усіх зацікавлених, таблиця пропозицій стейкхолдерів, рецензії розміщено в портфоліо ОП Середня освіта (Українська мова і література) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на сайті кафедри української мови у розділі «Освітньо-професійні програми» (<http://surl.li/fkydo>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Студентське самоврядування К-ПНУ бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП на підставі Положення про студентське самоврядування К-ПНУ (<http://surl.li/flfki>). Представники студентського самоврядування входять до складу ректорату та вченої ради К-ПНУ, вченої ради ННІ УФЖ, де активно беруть участь в обговоренні ОП, захищають та відстоюють права й інтереси здобувачів вищої освіти, проте не проводять власних опитувань серед стейкхолдерів щодо внутрішнього забезпечення якості освіти. Студенти, що навчаються за ОП, яка акредитується, беруть участь в обговоренні та внесенні змін до ОП шляхом анкетування через корпоративне середовище К-ПНУ (<http://surl.li/flfmr>). За результатами опитування, на прохання здобувачів вищої освіти внесено низку змін до ОП, зокрема перенесено вивчення ООК 06 з 1 у 2 семестр, введено ООК 05, здійснено перерозподіл навчальних занять з ООК 18, збільшено обсяг педагогічно-методичної підготовки (ООК 13) і практичної підготовки (4 види навчальної практики, збільшено обсяг виробничої практики), оновлено каталог вибіркових освітніх

компонентів (<http://surl.li/flfps>), зменшено обсяг ООК 03, збільшено обсяг ООК 16 та ООК 19, урівноважено кредити в ООК 14 і 15 та ін. Організацію та проведення опитувань здобувачів вищої освіти регламентує Положення про організацію опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в К-ПНУ (<http://surl.li/flfok>). Здобувачка вищої освіти М.Коваленко входить до складу проєктної групи ОП, що акредитується. На підставі викладених фактів, ЕГ робить висновок, що здобувачі вищої освіти активно долучаються до періодичного перегляду ОП, яка акредитується, як партнери.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ встановлено, що залучення роботодавців до перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості регулює Положення про зв'язки з роботодавцями та сприяння працевлаштуванню випускників К-ПНУ (<http://surl.li/flfzn>) та Положення про Раду роботодавців у К-ПНУ (<http://surl.li/flfzq>). У К-ПНУ функціонує рада роботодавців (<http://surl.li/bkmdx>), проте під час зустрічі з фокус-групою роботодавців ЕГ з'ясовано, що рада роботодавців виконує не повною мірою всі покладені на неї функції. Членкинею ради роботодавців є випускниця Осадчук Н.В. – директор Кам'янець-Подільського ліцею № 9 імені А.М.Трояна Хмельницької області. Роботодавці Горошкіна О., Токар О., Николайчук В., Осадчук Н. беруть активну участь у періодичному перегляді ОП, про що свідчать представлені ними рецензії на ОП, яка проходить акредитаційну експертизу (<http://surl.li/fkydo>). За результатами пропозицій та зауважень роботодавців, відбулося введення культури української мови (ООК 20), ООК 9, збільшено обсяги практичної підготовки, вивчення питань корекційної та інклюзивної освіти (ООК 07), зменшено обсяги старослов'янської мови та історичної граматики; скориговано СК 01 і 03, ПРН 03. ЕГ засвідчує факт реалізації ОП, що акредитується, у партнерстві із зовнішніми стейкхолдерами - роботодавцями.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У К-ПНУ існує чітка практика збирання, аналізу та моніторингу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП, що проходить акредитацію. Організовує та здійснює роботу в цьому напрямку діяльності відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (<http://surl.li/cxmsn>). Кар'єрний шлях і працевлаштування випускників відстежується через «Анкету випускника» (<http://surl.li/flgkf>). Під час зустрічі з фокус-групою, випускники відзначили всебічну організаційну й інформаційну підтримку та допомогу гаранта ОП А. Попович у працевлаштуванні та адаптації випускників. У ході здійснення під час експертизи ОП комунікації з випускниками та зовнішніми стейкхолдерами, ЕГ встановлено, що у співавторстві з випускниками публікуються спільні праці (А.Попович і Н.Ковальська, О.Пастернак, Л.Маринюк), рецензуються посібники (Л.Марчук, А.Попович, Н.Коваленко, О.Парицький та ін.), адже низка випускників продовжили свій шлях у науковій сфері, ставши провідними науковцями в галузі української філології. НППП зазначили, що випускники комунікують з ними під час проведення конкурсів і олімпіад (<http://surl.li/flgkx>; <http://surl.li/flgkz>), курсів підвищення кваліфікації (<http://surl.li/flgla>). Випускники як роботодавці-практики залучаються до проведення аудиторних занять (<http://surl.li/flglc>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості К-ПНУ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП, керуючись Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в К-ПНУ (<http://surl.li/flgma>). Низка допоміжних структурних підрозділів К-ПНУ сприяють вдосконаленню організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (навчально-методичний центр забезпечення якості освіти, навчальний відділ, навчально-методичний відділ та ін.). ЕГ з'ясовано, що ЗВО здійснюється моніторинг освітньої, наукової, методичної діяльності ННІ УФЖ (востаннє такий моніторинг був здійснений у 2021 р.). ЕГ встановлено, що в результаті процесів внутрішнього моніторингу на ОП змінилася модель побудови індивідуальної освітньої траєкторії; удосконалено процес моніторингу ОПП; урізноманітнено види анкетування учасників освітнього процесу; відбулася заміна ОК «Соціально-політичні студії» на ОК «Соціально-правові студії»; ОПП увідповіднено із Професійним стандартом вчителя; введено ООК 08, 09; змінився вид і змістове наповнення атестації; збільшено обсяги ООК 26-30; до ООК 10 додано теми з академічної доброчесності та інтелектуальної власності; вивчення розділу «Основи корекційної педагогіки» введено в ООК 07. На підставі цього ЕГ робить висновок, що К-ПНУ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки та поступово усуває їх у межах власних можливостей.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП Середня освіта (Українська мова і література) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проходить первинну акредитацію, проте під час удосконалення цієї ОП були враховані зауваги та пропозиції інших ОП К-ПНУ, що проходили акредитаційну експертизу, зокрема атестацію узгоджено із вимогами нормативних і рекомендаційних документів; педагогічний і методичний складники підготовки майбутнього вчителя української мови і літератури посилено змістом, спрямованим на специфіку роботи в НУШ; зrealізовано потенціал стосовно формування компетентностей учителя ЗЗСО, зазначених у Професійному стандарті вчителя. ЕГ робить висновок, що К-ПНУ активно працює в напрямку перегляду ОП та враховує пропозиції зовнішніх стейкхолдерів, поступово вдосконалюючи ОП, що проходить акредитацію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічі з академічним персоналом, НПП розповіли, що вони активно беруть участь в організації освітнього процесу (урізноманітнення форм, методів і прийомів навчання), дбають про якість навчально-методичного забезпечення ОК та повсякчас оновлюють його, беруть участь у моніторингу ОП та її обговоренні. Учасники академічної спільноти беруть участь в опитуваннях (<http://surl.li/fkydo>). На засіданнях фахових кафедр, що відповідають за реалізацію цієї ОП, постійно розглядаються та аналізуються питання щодо стану написання курсових робіт, удосконалення сторінки кафедри та профілів НПП, аналізу силабусів і робочих програм, здійснюється аналіз розміщення в системі MOODLE навчально-методичних матеріалів, формування пропозицій до списку вибіркового освітніх компонентів. ЕГ встановлено, що організація внутрішнього забезпечення якості освіти в К-ПНУ здійснюється на п'ятьох рівнях: 1) здобувачі, органи студентського самоврядування; 2) гарант, проектна група, завідувач випускової кафедри, НПП, здобувачі, випускники, роботодавці; 3) ННІ УФЖ, вчена рада навчально-наукового інституту, директорат, рада з науково-методичної роботи та забезпечення якості вищої освіти, органи студентського самоврядування навчально-наукового інституту, випускники, роботодавці; 4) структурні підрозділи К-ПНУ, робочі, дорадчі й дорадчо-консультативні органи, студентський сенат; 5) ректор, ректорат, вчена рада, наглядова рада.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЕГ сильною стороною вважає наявність чіткого механізму врахування пропозицій та зауважень, що надходять від зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів, адже вони беруться до уваги та поступово впроваджуються в ОП, яка проходить акредитацію. ЕГ відзначає позитивну практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП, що акредитується, через "Анкету випускника", адже більшість випускників працевлаштовані за фахом. Позитивною практикою є залучення роботодавців-практиків до проведення практичних аудиторних занять зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за цією ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабка сторона: ЕГ відзначає роботу К-ПНУ у напрямку здійснення постійного анкетування учасників освітнього процесу, проте з метою реалізації внутрішнього забезпечення якості освіти в К-ПНУ на всіх зазначених у підкритерії 8.7 п'ятьох рівнях, пропонує студентському самоврядуванню зі свого боку проводити власні опитування. Рекомендація: органам студентського самоврядування проводити власні опитування щодо внутрішнього забезпечення якості освіти впродовж навчального року. Слабка сторона: під час проведення зустрічі з роботодавцями, ЕГ встановлено факт неповноцінного функціонування ради роботодавців та виконання всіх покладених на неї завдань і функцій, оскільки присутні на зустрічі роботодавці, які є членами цієї ради, не зазначили основних напрямків та результатів діяльності ради роботодавців в удосконаленні та покращенні цієї ОП. Рекомендація: до кінця поточного навчального семестру адміністрації університету структурувати раду роботодавців К-ПНУ за освітніми галузями з метою здійснення ґрунтовного аналізу та фахової оцінки кожної ОП ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Здійснивши аналіз внутрішнього забезпечення якості освіти у К-ПНУ, ЕГ дійшла висновку, що реалізація ОП Середня освіта (Українська мова і література) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється у

партнерстві зі здобувачами вищої освіти, НПП, роботодавцями та іншими зацікавленими особами цієї ОП. ЗВО має чітку та дієву систему внутрішнього забезпечення якості освіти. К-ПНУ вчасно реагує на всі пропозиції та зауваження, що надходять від стейкхолдерів та поступово впроваджує їх до ОП, вдосконалюючи та оновлюючи її. ЗВО має позитивну практику здійснення моніторингу інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Вирішальним в оцінюванні ОП за Критерієм 8 на рівні «В» став підкритерій 8.4. Підкритерії 8.1, 8.5, 8.6, та 8.7 ЕГ оцінює як такі, що цілком відповідають вимогам Критерію 8, а підкритерії 8.2 і 8.3 - частково, оскільки вони мають незначні недогляди. На думку ЕГ, виявлені слабкі сторони не є суттєвими, а їх усунення можливе до кінця 2022/2023 навчального року впродовж реалізації ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

К-ПНУ визначає чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, зокрема це передбачено: 1) Статутом К-ПНУ (нова редакція) (наказ МОНУ від 10.06.2019 р. №806) (<https://cutt.ly/S2XLZnp>); 2) Правилами внутрішнього розпорядку К-ПНУ (протокол №1 від 29.08.2019 р.) (<https://cutt.ly/I2XLHnf>); 3) Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (наказ №25-ОД від 26.02.2020 р.) (<https://cutt.ly/a2XLFcC>); 4) Колективним договором між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників К-ПНУ на 2021-2023 рр. (протокол конференції трудового колективу №2 від 24.12.2020 р.; №1194 від 15.01.2021 р.) (<https://cutt.ly/u2XLAv4>). Нормативно-правова база, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є у вільному доступі й оприлюднена на офіційному сайті К-ПНУ в розділі «Публічна інформація» (<https://is.gd/5yDfXG>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Здійснивши аналіз інформації, розміщеної на офіційному сайті К-ПНУ, ЕГ з'ясувала, що на ньому оприлюднено проекти ОПП, гугл-форми для зауважень і пропозицій роботодавців, випускників, здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників й усіх зацікавлених, таблиця пропозицій стейкхолдерів, рецензії розміщено в портфоліо ОПП Середня освіта (Українська мова і література) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на сторінці кафедри української мови у розділі «Освітньо-професійні програми» (<https://um.kpnu.edu.ua/>) для отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

К-ПНУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті актуальну та достовірну інформацію щодо ОП, зокрема ту, що містить у собі її цілі, очікувані результати й компоненти, в достатньому обсязі для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства. ОП розміщена на офіційному сайті К-ПНУ у розділі «Університет», вкладці «Публічна інформація. Освітні програми К-ПНУ» (<https://cutt.ly/n3cUMGR>). ЕГ встановлено факт неможливості пошуку інформації на офіційному сайті К-ПНУ через вікно "Пошук", адже більшість інформаційних запитів пошукова система сайту не опрацює.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЕГ сильними сторонами ОП вважає: чіткість та зрозумілість правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу; своєчасне оприлюднення на офіційному вебсайті К-ПНУ та сторінці кафедри української мови актуальної та достовірної інформації для всіх учасників освітнього процесу щодо ОП, що проходить акредитацію; інформаційну наповненість вебсайту К-ПНУ, де публікуються актуальні новини ЗВО, інформація про можливості академічної мобільності, інформація щодо проведення заходів у К-ПНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабка сторона: на офіційному вебсайті К-ПНУ неможливо отримати інформацію через вікно "Пошук", оскільки більшість запитів пошукова система вебсайту не опрацьовує належним чином. Рекомендовано: усунути технічну помилку роботи пошукової системи офіційного вебсайту К-ПНУ до 15/07/2023 р.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

К-ПНУ дотримується вимог щодо публічності та прозорості у своїй діяльності. ЗВО вчасно висвітлює на офіційному вебсайті актуальну та необхідну для провадження повноцінного освітнього процесу інформацію, має зрозумілі та чіткі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації цієї ОП. ЕГ встановлено, що ОП, яка проходить акредитацію, загалом відповідає Критерієві 9 на рівні відповідності "В". Вирішальним в оцінюванні Критерію 9 стали підкритерії 9.1 та 9.2, які цілком відповідають вимогам; підкритерій 9.3 частково відповідає цим вимогам. ЕГ запевняє, що рекомендація щодо усунення технічної помилки роботи пошукової системи через вікно "Пошук" є незначною і не впливає на якість реалізації ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості

здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант освітньої програми та представники закладу вищої освіти відповідально поставилися до організації онлайн візиту ЕГ до ЗВО, забезпечивши чітке дотримання програми. На кожну зустріч було запрошено достатню кількість представників відповідних груп стейкхолдерів. Зустрічі були закритими, з керівництвом не виникло жодних конфліктів щодо присутності сторонніх осіб на зустрічі. Гарант та керівництво ННІ УФЖ поводити себе коректно, надавали необхідну інформацію й документальні підтвердження в достатньому обсязі. Усі учасники зустрічей підтримували конструктивний діалог, атмосфера панувала доброзичлива. Представники ЗВО виявили готовність до позитивних змін, швидку реакцію на висловлені зауваження та запитання. Загальне враження від візиту та загалом від освітнього процесу, налагодженого в ННІ УФЖ, склалося позитивне.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Похилюк Олена Миколаївна

Члени експертної групи

Овсієнко Людмила Миколаївна

Капаці Андрій Юрійович